

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Augustini Barbosae ... Collectanea doctorum tam
veterum, quam recentiorum, in ius pontificium universum**

In Qvo Tertivs Et Quartvs Decretalivm Libri continentur

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1669

De Immunitate Ecclesiarum, &c. Tit. XLIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95279](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-95279)

C A P. Tua nos. VI. & vlt.

Cœlest. III.

Ecclœsiam novam adificare potest Episcopus propter indigentiam, non obstante iuramento de rebus Ecclesiæ non alienandis. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarel. Ioan. Andr. Butr. Host. Henric. Anch. Panorm. Viu. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 452. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 548. renissiue Ximen. in concord. p. 1. refertur ab Anton. August. collect. 2. Decret. lib. 3. tit. 26. cap. 5.

Ex hoc text. vulgo colligitur. Principes statuentes ne in eorum statu possint adificari de novo Ecclesiæ, & Monasteria sine eorum scientiæ derogare immunitatem Ecclesiasticam, ut per Colleg. Bononiens. pro libertate Ecclesie. contra Venetos, n. 43. Patres Theologos Religiosi seruorum, in defens. cens. Pauli V. Vgolin. in respons. ad Iureconsult. gymnaſi. Patavinii contra Venetos, c. 6. §. 1. cum quatuor seqq. Philip. Maynar. de priuilegiis Ecclesie contra Venetos, p. 1. art. 2. 4. Ioan. Franc. Fagnani. in tract. de iustitia censur Pauli V. p. 2. pag. 26. Ferdinand. de Balsidia in antidoto contra Paulum Venetum, p. 2. argum. 10. & seq. Anton. Boni. in resp. pro censuris Pauli V. contra Venetos, Paul. Comitol. in tract. Apologer. contra Venetos, c. 1. m. 1. 7. Valenzuela in defens. monit. Pauli V. p. 2. n. 18. & seq. Et licet à Valente, Theodorio & Arcadius imperatoribus fuerit prohibitum Ecclesiæ adificari sine Principi licentia, ut patet ex L. nemo. C. de relig. & sumpt. funer. hoc tamen Imperatores illi effecerunt de facto, & propterea totum in hoc fuit postere renovatum à Justiniano in l. sancinatis, §. siquidem. C. de Episc. & Cleric. & in autr. ut null. fabric. orat. dom. &c.

Oratoria.] Notatur ad hoc, quod Oratorium dicunt Ecclesia, seu altare orandi causa constructum, ut per Rebuff. de pacificis posseſſ. n. 286. Et de oratoria Hieronym. Carat. in opusculo de iuribus parochialibus, tit. 2. ubi c. 14. quod oratorium publicum auctoritate Episcopi constructum venit appellatione beneficij, & si habeat dotem cum aliis requisitis & campanulam, censetur Ecclesia, & eius appellatione venit. Et auctoritate Episcopi presumi oratorium à principio creatum, quando haberet Altare lapideum, stabile, & non portatile, dicit Decian. in tract. crimin. lib. 6. c. 2. 5. n. 19. quem refert Farin. de immun. Eccles. n. 2. 6. 7. Et oratoria quando dicantur publica, & quando priuata, vide Mar. Ital. de immun. Ecclesiæ, c. 4. §. 4.

De Immunitate Ecclesiæ, &c.

TIT. XLIX.

Ver hanc tubr. scripsierunt Zabarel. Ioan. Andr. Butr. Anch. Henric. Panor. Henric. Canif. Guillelm. Durand. in breuiario aureo, iuris Canon. fol. 117. Ioan. de Londris in breuiario sanctorum Canon. fol. 176. Martin. Mefnart. in epitome Decretal. fol. 152. Petrus de Rauenna in compend. iuris Canon. Dan. Venat. in analyti methodica iuris Pontif. pag. 512. Goffred. & Host. in sum. bairns tit. Alex. Callan. & Anast. Germon. in parallelis ad quinque libros Decret. Lancellot. in inst. Canon. noue Barthol. Cartagena in exposit. istud. iuris Canon. Zypre in analyt. postremi iuris Ecclesiæ. narrat.

pag. 319. nonissimè Ioan. Honor. lib. 3. summ. in Decreto. omnes sub hac rubr.

De materia huius tit. integratos edidere tractatus Remig. de Gomni, Marius Italia, Laurent. Ortiz de Ibarrola, Alexander Ambrosinus, Alexander Peregrinus, & Profer Farinacius, Anastaf. Germon. de facrorum immunitatibus, de illa agunt Ordin. Regia Lufitan. lib. 4. tit. 5. vbi parens meus, Angel. Tabien. Aramil. Syluest. & alij summiſta verbo immunitas. Copiar. lib. 1. varian. c. 20. Naut. in man. cap. 27. a. n. 17. Caſſan. in confuerid. Burgundia. rubric. 1. §. 5. a. num. 111. pag. 211. Clar. & fin. 9. 30. Lancellot. in inst. Canon. lib. 2. sub hoc tit. Ioan. Barber. in viatorio iuris rubric. 31. de violatoriis immunitatum, Bernard. & Salzed. in practic. cap. 126. in nouiss. edit. Azevedo. l. 2. à n. 21. & l. 3. tit. 2. lib. 1. & tit. 6. lib. 4. noua recipil. Gam. Lusit. deciſ. 141. 179. & 362. num. Decian. in tract. criminal. lib. 6. c. 24. Peguer. in criminali deciſ. c. 40. Aloyſ. Ricc. in collect. deciſ. p. 1. collect. 119. & p. 5. collect. 179. Cur. Philip. p. 3. §. 1. 2. Menoch. de presumpt. lib. 5. presump. 1. Gutier. practic. lib. 1. q. 1. & lib. 1. q. 4. Ceul. communia contra communes, q. 6. 8. 9. Quelad. in practic. q. 1. e. 1. Soar. de Pace in practic. p. 5. tom. 1. cap. 3. §. 3. Farin. in praxi crimin. p. 1. q. 2. 5. Bobadil. in sua politica. lib. 2. c. 1. 4. Valat. consil. 8. 1. Francisc. Catullo in explicatio ad aliquas leges zona recip. c. 3. Card. Turch. lit. E. concil. 11. tom. 2. Iodoc. Coccin. in sua theſſauro Christiano. tom. 2. lib. 8. art. 8. Cardoſ. in praxi indicum, vel Ecclesia, à n. 7. Cabed. p. 1. arresto 77. & p. 2. arresto 59. & 60. Ludot. Miranda de ordine iudiciorum. q. 16. art. 7. Pradill. in summa legum paenitentia. p. 2. casu 4. Mat. Anton. Genesius. in practicâ Archiepiscop. Neapol. 6. 22. Soar. de Relig. tom. 1. lib. 5. tract. 2. c. 8. cum seqq. Fr. Raph. de la Torre in 2. 2. D. Thomas. q. 9. 9. art. 3. gradu 8. cum seqq. Ioan. Francisc. Leo in theſſauro fori Ecclesiæ. p. 1. c. 13. Azor. in ſuſit. moral. p. 2. lib. 9. cap. 8. cum seqq. Camil. Borrel. in summa omnium decision. tit. 33. de bis. qui ad Ecclesiæ conſuunt. Diana moral. refol. p. 1. tract. 1. de immunitate. Eccles. Franc. Molin. poſt tract. de brachio ſeculari. ſub tit. de ſacra homicidio amittenda immunitate. Rebuff. tom. 2. ad leges Gallia, ſub hoc tit. Gabr. Pereira de maria Regia. p. 2. c. 50.

S V M M A R I V M.

- Index laicus non debet indicare, nos hospitium querere in domibus Ecclesiæficiis.
- Index ſecularis in domo Ecclesiæ ius dicere non debet.
- Indices ſeculares preteritu alienius conſuendandi hospitium in Ecclesiæ domibus vendicare non debent.
- Clerici, & ipſorum domus non tenentur ad hospitium, dum Legatos Principis sine alicuius Domini, ad Comitit. vel Duces militum, aut ipſorum militis.

C A P. Ut in domibus. I.

Ex Synod. Ioan. Papa.

Officialis, Index, Comes, vel minister quasi pro consuetudine non debent facere, vel vindicare placitum, aut hospitium in domibus Ecclesiæ, ſed conſtituere domos in locis publicis, in quibus placitum teneant, & hospitentur. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarel. Ioan. Andr. Butr. Host. Henric. Anch. Panorm. Vitian. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 453. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 548. renissiue Ximen. in concord. part. 1. & 2. refertur.

De Immunitate Eccles. &c. Tit. XLIX. 437

refertur ab Anton. August. collect. §. Decret. lib. 3. tit. 36.

^{cap. 1.}
2. *Placitum.*] Notatur ad hoc quod iudex saecularis in domo Ecclesiae ius dicere non debet, ut per Naauar. de *Uoris canon. c. 5. num. 31. cum seqq. Azot. instit. moral. p. 2. lib. 8. c. 9. q. 7.* Placiti autem nomine que veniant, vide dicta ad c. 1. n. 6. de *Feriis*, pag. 401.

³ *Vel hospitium vendicent.*] Notatum ad hoc quod iudices saeculares praetextu aliquius consuetudinis hospitium in Ecclesiastorum dominibus vendicare non debent, ut per *Azot. d. c. 9. q. 8.* Soar. de *Relig. tom. 1. lib. 3. c. 1. n. 4.* Clerici enim, & ipsorum dominus non tenentur ad hospitandum Legatos Principis, siue aliquius Domini, siue Comitis, siue Duxes militum, aut milites, tum propter immunitatem Ecclesiasticarum personarum, tum verò propter dissolutiones, & lascivias, quae plerunque sunt ab huiusmodi militibus, ut per Abb. in *presenti. n. 1. & 3.* Gregor. l. 51. tit. 6. p. 1. Perez l. 11. tit. 2. lib. 1. *Ordinament.* pag. 52. & l. 1. tit. 3. cod. lib. 1. pag. 60. & l. 27. tit. 3. eodem lib. 1. pag. 109. Flores de *Mena var. lib. 1. q. 21. num. 207.* Modern. de *inri. d. p. 4. c. 1. cau. 8. 6. num. 9.* Bellet. *disquisit. clerical. p. 1. tit. de exemptionib. clericorum, & coriundum bonorum à numeribus publicis. §. 4. num. 4. & 5.* Fr. Francise. Coriolan. in *explicat. Bulla in Cœna Domini. excomm. 18. vers. quinto.* Fillinc. *tract. 16. c. 1. 1. quest. 2. num. 3. 5. 1. nouissime Bonacina in *Bullam Cœna Domini. quest. 16. punto 3. 3. 1. num. 3.**

S V M M A R I V M .

1. *Necessitas tempore non debet aliquis excusari à iniuriorum, seu ciuitatis custodia,* & n. 2.
3. *Clerici ratione imminentis bellū tenentur contribuere quando scilicet imminentia necessitas, & bursa Principis sit exhausta, & laicorum facultates non suppetant, & agatur de defensione necessaria patriæ.*
4. *Clerici tenuentes contribuere pro communis damno, seu periculo existendo, declarando ut n. 7.*
5. *Clerici ex causa publica utilitatis, necessitatibus ineuitabilis, & incognitae possunt compelli ad contribuendum cum laicis ad onera pro tali necessitate, utilitate ac pietate imposita.*
6. *Privilia concessa per verbavniuersalia, & pregnantia cessant in cau. publica utilitatis, necessitatibus ineuitabilis, & incognitae.*
8. *Equites, & milites Hierosolymitanū non tenentur soluere collectas impositas à clero pro necessitatibus, & debitis virginibus.*
9. *Declaratur text. in presenti, & n. 10.*

C A P . Prouenit. II.

Gregor. IX.

Tempore necessitatis nullus de Ecclesia excusat nullorum vigilis, & custodia ciuitatis. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Ioan. Andr. Butr. Hoff. Anch. Henric. Panorm. Viulan. in *ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 446.* Alagona in *compendio iuris Canon. pag. 548.* renissiue Ximen. in *concord. p. 1. c. 2.* defunctor ex D. Gregorio lib. 7. epist. 20. in *dilect. 1. registri.* & refertur ab Anton. August. collect. 3. Decret. lib. 3. tit. 3. 6. c. 2.

² Hanc eandem conclusionem ex hoc text. defunctor Gotier. præf. lib. 3. quest. 3. num. 4. Ordin. Reg. Lusitan. lib. 1. tit. 1. §. 12. & ad hoc per Episcopum cogi possunt. Gallan. in *confut. Burgund. rubr. 2. §. 5. num. 16. cum seqq. Barbo. Collect. Tom. II.*

^{fol. 29. verso.} Gutier. d. g. 3. num. 5. Azeued. l. 11. num. 7. tit. 3. lib. 1. non recipit. Franc. Leo in *theano fori Eccles. p. 3. cap. 7. mom. 1. 24.* Unde inferunt Clericos ratione imminentis belli teneri contribuere, quando scilicet imminentia necessitas, & bursa Principis sit exhausta, & laicorum facultates non suppetant, & agatur de defensione necessaria patriæ. Bellam. conf. 46. n. 1. 2. 4. & 8. vers. ad *sextam* & *conf. 40. n. 1. vers. supersecun.* Berol. conf. 3. 1. num. 13. Nat. conf. 80. num. 15. volum. 1. conf. 280. num. 6. Bursat. conf. 16. num. 76. vol. 1. Ioan. Lup. de *libertate Ecclesiast. quest. 4. num. 4.* Decian. conf. 51. n. 13. vol. 3. Mich. Graff. tom. 1. commun. opin. lib. 1. tit. 1. num. 79. pag. 153. & eodem modo teneri contribuere pro invando Rege contra haereticos, Henrig. in *summa. lib. 10. cap. 5. §. 1.* & pro liberanda ciuitate à peste. Rip. de *peste. sit. de remediosis ad curandam pestem.* n. 211. Bertrand. conf. 53. in *fine.* Marc. Anton. Genensis. in *præf. Ecclesiast. q. 6. 47. in fine.* & propter famem, Rip. resp. 22. n. 8. lib. 1. Menoch. conf. 800. num. 22. Ioan. Garc. de nobilitat. gloss. 9. n. 53. Flores de *Mena var. lib. 2. q. 21. num. 213.* Modern. de *inri. d. p. 4. c. 1. in fine.* Thom. Valasc. alleg. *juris. tom. 1. alleg. 47. n. 20.* & ita pro quolibet communi damno, seu periculo existendo iuxta causum positum per Panorm. in *cap. non minus. sub n. 20. infra hoc tit. Fr. Emman. in summa. p. 2. cap. 9. conclus. 13.* Anaftas. Germon. de *sacrorum immunitat. lib. 3. cap. 17. num. 28.* Campanil. in *repet. Extrinag. Clement. VII. sub num. 113.*

Ex causa namque publica utilitatis, necessitatibus imminentibus, & incognitæ possunt Clerici compelli ad contribuendum cum laicis ad onera pro tali necessitate, utilitate, ac pietate imposita. Barbat. conf. 1. vol. 3. & conf. 29. vol. 4. Anch. conf. 96. Purpur. conf. 50. vol. 1. Rip. de *peste. part. 1. num. 4. 5. 6. & seqq.* Bursat. conf. 16. n. 22. vol. 1. Ozasc. decif. 181. num. 2. 4. Decian. conf. 14. num. 12. & 20. vol. 1. Ratio est, quia priuilegia concessa per verba vniuersalia, & pregnantia cessant in cau. huiusmodi necessitatis, ut per Innoc. & Collect. in *presenti.* Tenuat. de *Sat. de primi. §. 3. in prim. & n. 22. & seqq.* quando scilicet propter moræ periculum & damnum ineuitabile consensus Papa haberi non potest, tunc enim tacite in hoc cau. præstitus confetur, dommodo non ad solas deliberationes laicotum contribuant, sed sponte vel Superioris Ecclesiastici antoritate, cuius officium implorare poterit populus, ut compellat clerum ad contentendum, & contribuendum. Panorm. in *cap. non minus. n. 2. vers. aut necessitatis. infra hoc tit. Tomat. d. tract. §. 2. n. 25.* parlo ante sua. quos refert & sequitur Rot. apud Farin. decif. 7. n. 4. pari. 1. recent. vb. n. 5. confitit Equites, & Milites Hierosolymitanos non teneri soluere collectas impositas à Clero pro necessitatibus, & debitis virginibus, quia habent amplissima priuilegia à quibuscumque impositionibus, & c. apta comprehendere istum casum, tum quia, cauæ, & merita, propter que illa priuilegia dictis Militibus concessa fuerint, videlicet quia non modo facultates, & fortunas, verum etiam sanguinem, & vitam pro defensione Reip. Christiana prodigent, hoc ipsum insinuat videbantur, & n. 7. respondet huic resolutioni non obstat text. in *presenti.* quia non habet locum, quando extenditur etiam priuilegium, ut infra mutat gloss. *verbo omnes. in fine.* vel latenter quando priuilegium habet verba apta comprehendere omnes causas, & qua sine violatione recti sermonis restringi nequeunt.

Quæ quidem procedunt illis adiectis restrictionibus, quas Rot. d. decif. 7. 2. considerat, quicquid dicat Modern. de *inri. d. p. 4. cau. 1. n. 15.* cum seqq. licet ingeniosè defendere nitatur text. in *presenti.* non loqui de clericis, sed de hominibus Ecclesie, qui gaudent immunitatibus.

OO 3 mitatis

REBOSA
us Can
2. 13
VI
18

438 Collectanea Doct. in lib. III. Decretal.

titate Ecclesiastum, per cap. Ecclesiastum seruos 12. q. 2., quia in casu huius text. ciuitas Terracina opprimebatur ab infidelibus, & imminebat tunc iubitanus, & impronitus, & non est credibile Summum Pontificis Clericis intellexisse cum Clericatu reddat eos inhabiles ad pugnandum etiam contra Saracenos, ut probat textus in cap. ex multa, s. fin. supra, de voto. Verum licet haec moderni responso probabilitate non careat, tamen magis conforme est litera textus, quod supra dixi.

S V M M A R I V M .

1. Laici collectas imponentes Clericis, vel Ecclesiasticis, seu iurisdictionem eorum usurpantes, si moniti non defensione sunt excommunicati cum suis facturis, potest tamen Episcopus cum clero eis necessaria preberet subsidia, & n. 2.
2. Bona patrimonialia Ecclesiasticorum, seu ab Ecclesiasticis acquisita, excepta sunt a tributis.
3. Bona patrimonialia etiam ab extranco donata ut ad illorum titulum Clericus facias Ordinibus immatrietur, gaudet privilegio immunitatis a tributis, & collectis.
4. Bona ab Ecclesiasticis empta, vel alio titulo acquista, tributis, & oneribus Principum secularium non sunt obnoxia, nisi huiusmodi onera his bonis imposita essent antequam in Ecclesiastis, seu Ecclesiasticis personas transferrentur, si sint certa immutabilis, ac perpetua, vt n. 6.
5. Episcopus cum toto clero, & non cum suo Capitulo tantum debet laicis necessaria preberet subsidia.
6. Clerici si in casu urgentis necessitatis consenserint prestatre notitia ad collectam, & tributum laicis solendum, sufficit ut Episcopus compellat.
7. Clerici an & quando tenentur ad gabellam, seu vigil, quad imponitur ob edificationem, seu refectionem viarum, & pontium.

C A P . Indicatum. III.

- R**Vstici Ecclesiae rura eius deserere non possunt, & colere agros priuatorum. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Ioan. Andr. Butr. Host. Henric. Anch. Panorm. Viu. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 454. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 548. remissione Ximen. in concord. part. 2. defunctorum ex D. Gregor. in veteri registro, lib. 7. epist. 6. 5. indic. 2. & refertur ab Anton. August. collect. 3. Decretal. lib. 3. tit. 36. cap. 3.
2. *Rustici Ecclesiae.*] De immunitate à solutione gallinarum, collectarum, arque aliorum munierum colonis Ecclesiae, & Clericorum an, & quando praestanda sit, vide Abb. conf. 9. part. 1. cap. decif. 12. Nat. conf. 419. à num. 7. vol. 2. Surd. conf. 301 num. 34. cum seqq. Menoch. de arbitrio casu 180. n. 8. & casu 562 num. 35. Fillinc. tract. 16. c. 11. quest. 4. num. 502. Carol. de Graffis de effectu Clericis, effectu 3. num. 66. Alter. de censur. diff. 19. c. 9. dub. 5. plures alios relativos per Bellet. disquisit. clerical. p. 1. tit. de exempli omnibus clericorum & corundem bonorum, §. 7. Cott. in memorib. verbis coloniis Ecclesiae, Valasc. consult. 131. num. 14. cum seqq. Gutier. practic. lib. 4. quest. 39. num. 14. Ozase. decif. 83. & 116. Modern. de iurisdict. p. 4. casu 13. & casu 112. num. 7. Et nonnullae facta immunitati Ecclesiasticae Congregatio sub die 6. Decembris 1627. ita respondit Episcopo ciuitatis plebis: *Sacra Congregatio Cardinallium controversis iurisdictionibus prepositorum inherendo declarationibus alias factis censur colonos partarios Episcoporum durante colonia gaudere debere priuilegio fori, &c.* Octauius Cardinalis Blandinus, referat Tamburinus de iure Abbatum, tom. 1. disput. 20. sub num. 4.

3. De emphente Ecclesiae, vide Duen. reg. 100. ampliat. 3. Communistas tom. 1. communium opinontur, lib. 4. cit. 39. de vecigalibus, n. 9. pag. 647. Surd. conf. 338. à num. 13. & n. 18. Menochium de arbitriis, casu 180. num. 8. & casu 562. num. 21. & conf. 5. num. 62. cum seqq. Avendan. de exequend. mandat. lib. 2. cap. 14. num. 33. Valascus de iure emphente. quest. 17. à n. 11. Ioan. Garc. de expensis, cap. 12. à num. 69. Felicianum de censibus, part. 2. in prefat. num. 1. Modern. d. part. 5. casu 13. num. 2. Garc. Girond. de priuilegi. seu exempt. explicat. num. 972. Cald. Pereira de nominatione emph. quest. 7. num. 13. & quest. 12. num. 65. & 207. de Mena

var. lib. 2. quest. 21. num. 65. & 207. Fillinc. d. q. 4. n. 502. Carol. de Graffis d. effectu 3. n. 77. & 151. Alter. d. c. 6. dub. 6.

S V M M A R I V M .

8. Clerici collectas imponentes Clericis, vel Ecclesiasticis, seu iurisdictionem eorum usurpantes, si moniti non defensione sunt excommunicati cum suis facturis, potest tamen Episcopus cum clero eis necessaria preberet subsidia, & n. 2.
9. Clerici an & quando tenentur ad gabellam, seu vigil, quad imponitur ob edificationem, seu refectionem viarum, & pontium.

C A P . Non minus. IV.

Ex Concil. Lateran.

Collectas, vel alia onera Clericis, vel Ecclesiasticis imponentes, si moniti non defensione sunt excommunicati ipsi, & eorum factores. Item si Episcopus, & clerici videant tantam necessitatem, vel utilitatem ob laicorum non suppetunt facultates, possunt absque illa exactione dare subsidia per Ecclesiastis. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Ioan. Andr. Butr. Host. Henric. Anch. Panorm. Viuian. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 454. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 548. remissione Ximen. in concord. p. 1. o. 2. defunctorum ex Concil. Lateran. sub Alex. III. c. 19. referuntur ab Ant. Aug. collect. 3. Decret. lib. 1. tit. 36. c. 4.

Per cap. Clericis, nos igitur, hoc tit. lib. 6. imponentes huiusmodi onera Clericis sunt ipso facto excommunicati, vide Azor. inst. moral. p. 1. lib. 5. c. 12. 8. ego sedis Frane. Leo in thes. auro fori Eccles. p. 3. c. 5. n. 11. c. 1. num. 4. Bellet. disquisit. clerical. p. 1. tit. de exempli omnibus clericorum, & corundem bonorum, à n. 4. intellige propterea habes ad cap. aduersus, supr. hoc tit.

Hodie in Bulla Ceone Domini can. 18. excommunicantur, & anathematizantur non solum imponentes decimas, tales, & alia onera Clericis, Prelatis, & aliis personis Ecclesiasticis, sed etiam eorum, & Ecclesiasticorum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum bonis, aliorumque fructibus, &c. Unde secundum communem, & probabiliorem sententiam milii dicendum videtur bona patrimonialia Ecclesiasticorum, seu ab Ecclesiasticis acquisita excepta esse à tributis, ita ut imponens illis tributa, & exigens, vel imposta recipiens excommunicationem illius Canonis incurat, ei ambi huiusmodi bona sunt Ecclesiis, vel Ecclesiasticis personis superflua.

De Immunitate Eccles. &c. Tit. XLIX. 439

ut docent Conat. *præf. c. 3. num. 9.* Tolet. *lib. 1. c. 29.* Vgolin. *super d. cap. 18. §. 3. num. 1.* Marta de iurisdict. *p. 4. casu 49. num. 9.* Azor *in fit. moral. p. 1. lib. 5. c. 26.* in initio. *& p. 3. lib. 3. c. 19. q. 7.* Molin. *de iustit. tract. 2. disp. 670. vers. adverte.* Less. *eadem tract. lib. 2. c. 33. dub. 3.* Carol. de Graff. *de effectibus cleric. effectu 3. n. 19. cum seqq.* Ioan. Salas de legibus dispu. *1.4. seq. 1.1. num. 114.* Mar. Alter. *de censuris. vbi in Bulla Cane. disp. 1.9. c. 11. col. 6. & seqq.* Duar. *in Bullam Cane. can. 18. q. 5. num. 4. & 9. 6. num. 3.* Medin. *in C. de refit. q. 15.* Valer. Reginald. *in praxi fori parnit. lib. 4. n. 377. & 379.* Filliuc. *tract. 16. c. 11. quefit. 3. n. 11.* Soar. *de immunit. lib. 4. c. 24. num. 4. & c. 2. 5.* Bellet. *dissuist. clerical. p. 1. tit. de exemptione clericorum à munib. §. 5.* Megala *in p. 2. lib. 1. c. 17. q. 6. n. 114.* Molfes. *in summ. tom. 2. tract. 1. c. 22. num. 166.* Barthol. à S. Fausto *in specul. Confess. dispu. 33. q. 3. num. 2.* Homobon. *de Bonis de examine Eccles. p. 2. tract. 1.1. x. 6. q. 9.* Aloys. Ricc. *in decis. Curia Archep. Neapol. part. 2. decis. 299. num. 3.* Layman. *in Theolog. moral. lib. 4. tract. 9. c. 6. num. 9.* Diana resolut. *4. moral. p. 1. tract. 2. resol. 39.* Hinc à fortiori bona patrimonialia etiam ab extraneo donata, ut ad illorum titulu. Clericos facit Ordinibus iniiciantur, gaudere priuilegio immunitatis à tributis, & collectis afferunt Card. Tusch. *tom. 1. lit. B. & conclus. 114.* Coriolan. *di. can. 18. limit. 2.* Mar. Anton. *var. resol. lib. 1. resol. 88.* Carol. de Graff. *d. loco. Ego ipse de offic. & potest. Episcop. & p. 2. allegat. 19. num. 9. 1. in fine.* Hinc denique intermet bona ab Ecclesiasticis empta, vel alio titulo acquisita tributis & oneribus. Principium secularium non esse obnoxia, ex eo quia per mutationem persona mutata qualitas inherens rei ratione persone, *Ulocato 6. fiscus. de publican. & vestigal. & l. per procuratorem 89. ff. de acquir. heredit. tum quia in cap. 1. hoc lib. 6.* habetur bona Ecclesiastica perfornam acquista, ac acquirendi immunita esse à tributis ita Soar. *de immunit. lib. 4. c. 2. 5. num. 3.* Gutier. *præf. lib. 1. q. 3.* Valer. Reginald. *in praxi rerum fori Eccles. lib. 4. c. 2. 5. n. 377.* Less. *de iustit. lib. 2. c. 3. dub. 3. n. 19.* Filliuc. *tom. 1. tract. 1. 6. c. 11. n. 298.* Duar. *in Bullam Cane. lib. 2. can. 18. q. 6. n. 1. & seq.* Diana resolut. *moral. p. 1. tract. 2. resol. 42.*

Quod quidem limitandum esse censeo, nisi huiusmodi opera præfatis bonis imposita essent antequam in Ecclesiæ, seu Ecclesiasticas personas transferrentur, si sint certa, innacabiliæ, ac perpetua, non verò si extraordinaria, quæ iuxta negotiorum varietatem, & terum necessitatim in maiori aliquando summa, & aliquando in minori imponi solent; quæ vide Felin. *in cap. Ecclesie S. Marie. n. 75. vers. quinto queritur. de constitut. & conf. 46. num. 17. & 18.* Valer. Reginald. *in praxi fori parnit. lib. 9. num. 380.* Mar. Alter. *d. dispu. 191. cap. 6. col. 1. 6. cap. 5. col. 10. dub. 6.* Filliuc. *tract. 16. cap. 11. quefit. 2. num. 29. 4. cum seqq.* Carol. de Graff. *de effectu 3. num. 255.* Duard. *d. can. 17. q. 6. n. 4.* Marta de iurisdict. *p. 4. casu 11. à num. 38.* Communias *tom. 1. lib. 2. tit. 1. num. 9. pag. 147.* Henriq. à Rosenthal. *in synop. feudal. tit. de regalib. c. 5. conel. 90. num. 3.* Gail. *lib. 2. obseru. 2. num. 12.* Gemin. *conf. 19. num. 24. & 3.* Barbat. *conf. 1. a num. 9. & à num. 8. 5. vol. 3.* Anchæt. *conf. 3. 3. & conf. 177. num. 1.* Euerard. *conf. 42.* Syluan. *conf. 3. 2. num. 7. cum seqq. & conf. 6. 6. n. 8.* Bero. *conf. 1. 50. vol. 3.* Nat. *conf. 280. vol. 2.* Lancel. Gal. *conf. 59.* Ferrer. *conf. 1. 67. num. 11.* Bursat. *conf. 16. num. 11. & conf. 42. num. 7. vol. 1.* Auendan. *de exequendis mand. p. 2. c. 14. quefit. 19. num. 8.* Thesaur. *decif. 3. 34. num. 2. cum seqq.* Mench. *de succes. creat. lib. 1. §. 10. num. 6. 52.* Gutier. *præf. lib. 1. q. 3. à num. 15.* Perez. *l. 1. tit. 3. lib. 1. Ordin. pag. 55. & seq.* Azeued. *ad l. 1. num. 8. tit. 3. lib. 1. noua*

recop. Ruin. *conf. 117. n. 3. & 4. vol. 4.* Flores de Menz. *variar. quefit. lib. 2. q. 2. 1. num. 9. 6. & 254.* Molin. *de iustit. tract. 2. disp. 4. 58. & disp. 66. 2. num. 3.* Azor. *in fit. moral. p. 1. lib. 6. c. 14. quefit. 1. & p. 3. lib. 5. c. 19. q. 7.* Prosp. de August. *in addit. ad Quærant. verbo vestigal.* Filunc. *tom. 1. tract. 16. c. 11. n. 20. 4.* Megala *p. 2. lib. 2. c. 17. q. 6. n. 98. & 103.* Molfes. *in summ. Theolog. moralis, tom. 2. tract. 1. cap. 6. dub. 9.* Paul. Layman. *in Theolog. moralis. lib. 4. tract. 9. c. 6. n. 5.* Paul. Comitol. *responsorium moral. lib. 1. q. 9. 4.* Soar. *de defensione Fidei Catholicae contra Anglicane sectæ errores. lib. 4. c. 20. a. n. 6. & n. 12.* Cald. Pereira. *de resolut. emphyr. c. 1. n. 23.* Card. Tusch. *tom. 1. lit. E. concil. 12. cum seqq.* Cardof. *in praxi iudicium verbo clericus, num. 7. 5. cap. 22. num. 166.* Barthol. à S. Fausto. *in specul. Confess. dispu. 33. q. 3. num. 2.* Homobon. *de Bonis de examine Eccles. p. 2. tract. 1. 1. x. 6. q. 9.* Aloys. Ricc. *in decis. Curia Archep. Neapol. part. 2. decis. 299. num. 3.* Layman. *in Theolog. moral. lib. 4. tract. 9. c. 6. num. 9.* Diana resolut. *4. moral. p. 1. tract. 2. resol. 39.* Hinc à fortiori bona patrimonialia etiam ab extraneo donata, ut ad illorum titulu. Clericos facit Ordinibus iniiciantur, gaudere priuilegio immunitatis à tributis, & collectis afferunt Card. Tusch. *tom. 1. lit. B. & conclus. 114.* Coriolan. *di. can. 18. limit. 2.* Mar. Anton. *var. resol. lib. 1. resol. 88.* Carol. de Graff. *d. loco. Ego ipse de offic. & potest. Episcop. & p. 2. allegat. 19. num. 9. 1. in fine.* Hinc denique intermet bona ab Ecclesiasticis empta, vel alio titulo acquisita tributis & oneribus. Principium secularium non esse obnoxia, ex eo quia per mutationem persona mutata qualitas inherens rei ratione persone, *Ulocato 6. fiscus. de publican. & vestigal. & l. per procuratorem 89. ff. de acquir. heredit. tum quia in cap. 1. hoc lib. 6.* habetur bona Ecclesiastica perfornam acquista, ac acquirendi immunita esse à tributis ita Soar. *de immunit. lib. 4. c. 2. 5. num. 3.* Gutier. *præf. lib. 1. q. 3.* Valer. Reginald. *in praxi fori parnit. lib. 4. c. 2. 5. n. 377.* Less. *de iustit. lib. 2. c. 3. dub. 3. n. 19.* Filliuc. *tom. 1. tract. 1. 6. c. 11. n. 298.* Duar. *in Bullam Cane. lib. 2. can. 18. q. 6. n. 1. & seq.* Diana resolut. *moral. p. 1. tract. 2. resol. 42.*

In gloss. *Releuandas ibi, vel pontem adificandum, vel reficiendum.* Vult hac gloss. Clericos teneri ad gallam, sive vestigal, quod imponitur ob adificationem, seu refectionem viarum, & pontium, quoties communis Ecclesiasticorum, & laicorum virga necessitas, & concurrit utilitas; de quo an verum sit, vide Abb. *bic num. 20.* Purpur. *conf. 33. 5. & 48. 5.* Berthachin. *de gabellis. p. 7. princip. q. 7. num. 1. 3. in fin.* Sylnan. *conf. 30. & conf. 2. m. 18.* Cephal. *conf. 1. 54. n. 2. 2. 2. 20. 21.* Bursat. *conf. 2. 6. num. 66. vol. 1.* Bero. *conf. 32. vol. 1.* Nat. *conf. 2. n. 1. & conf. 2. 8. 2. 6. 6. Vaq. de success. lib. 3. limit. 7. n. 180.* Ozac. *decif. 68. n. 4. & decis. 181. n. 4. cum seqq.* Vezin. *comm. opin. tom. 1. lib. 1. tit. 1. n. 10. pag. 148.* Soar. *cod. lib. 1. tit. 2. n. 54. pag. 158.* Guillelm. *in cap. Raymatus. verbo, & vxorem, concil. 5. n. 48. cum seqq.* Pechi. *de reparat. Eccles. c. 22.* Tiraquel. *de nobilit. c. 20. n. 1. 6. 7.* Auiles d. c. 23. *Pretorius, in gloss. den ordet.* Girond. *de gabellis. p. 7. in princ. n. 32.* Baec. *de inope debitor. c. 1. 7. n. 15.* Virual. *in candelabro aureo. p. 2. in explicat.* Bulla in Cane Domini casu. *5. num. 45. & casu 18. n. 3.* Auend. *de exequendis mandatis. p. 2. c. 3. num. 8. & cap. 1. num. 19.* Perez. *l. 1. tit. 2. lib. 1. Ordin. pag. 68.* Mar. Alter. *de censuris. vbi de his, quæ in Bulla Cane dispu. 19. c. 1.* Deat. *num. 1. 6. q. 3. & 1. 2.* Carol. de Graff. *de effectibus clerical. effectu 3. a. n. 2. 30.* Rebuff. *in l. munus. ff. de verbis signis. pag. mibi 1. 7.* Surd. *conf. 20. 1. n. 1.* Valasc. *de iure emphyr. c. 1. 7. n. 8.* Mexi. *in tract. staff. panis. concil. 5. num. 69.* Gutier. *præf. lib. 1. q. 3. & allegat. 1. 1. 2.* Tolet. *in summ. lib. 1. cap. 9.* Sahagun. *ad c. 2. de indic. num. 2. 5. cum seqq.* Henr. *in summ. lib. 10. c. 1. 5. §. 5. vbi gloss. lit. L.* Vulpelli. *de libertate Ecclesiast. p. 2. num. 28.* Anton. *de Olibano in comment. ad vñaticum. etiam*

Qo 4 namque

440 Collectanea Doct. in lib. III. Decretal.

1. *Vaengie de iure filicis.* pag. 34. num. 33. *Ceuil commun. contra
communes.* q. 4. i. 5. & q. 8. 9. 6. n. 6. 17. *Item seqq.* *Quid Pan-
citol. in thesauro variar. h. lib. 5. c. 2. vers. ultima.
erat indictionis specie. Peregr. concil. decisiō 12. sub n. 7.
lib. 1. Fr. Emman. in addit. ad Bullam Cruciate. §. 9. n. 72.
Aldouin. conf. 59. n. 15. Petr. de Ledelma in summ. p. 1.
ir. 7. c. 2. concl. 27. Azor. in his. moral. p. 2. lib. 5. c. 12. q. 8.
& p. 2. lib. 1. c. 7. q. 9. vers. hinc soluitur. Molin. in iustit.
tom. 3. disp. 67. 2. n. 4. & Stephan. Quarant. in summa
Bullarij verbo privilegia Regularium. Flores de Mena
var. quest. lib. 2. q. 21. n. 23. evn seqq. Marta de iurisdict.
q. 4. casu 1. n. 2. 4. & casu 9. Padil. in summa legum penali.
p. 1. casu 48. n. 12. Bernard. Graue. ad pract. Ca-
mera Imper. lib. 2. concl. 5. Salgado de protest. Regia. p. 2.
c. 3. num. 9. Homobon. de Bonis in examine Eccles.
trat. 1. 1. c. 6. q. 9. suppos. 2. Paul Layman. in Theolog. mo-
rali. lib. 4. trat. 9. c. 6. n. 6. Joan. de la Cruz in director.
confident. p. 1. prec. 7. q. 7. art. 3. dub. 1. concl. 1. Portel. in
dub. Regularib. verbo tributum. n. 5. & 8. Diana in refol.
moral. p. 1. trat. 2. refol. 8. n. 1. Thom. Valafc. alleg. iuris
tom. 2. alleg. 4. n. 20. Nicol. Gare. de benef. p. 2. c. 3. n. 11.
cum seqg. Cardo. in praxi indican verbo clericis. n. 75.
Fr. Anton. de Soula in relict. de censuris. Bulla in Cœna
Domin. c. 19. disp. 9. 2. plures ex antiquioribus, quos re-
fert Cened. ad Decret. collect. 1. 5. n. 4. Francise. Leo in
thesauro fori Ecclesiast. p. 3. c. 7. num. 1. 26. & p. 1. c. 14.
num. 2. 4.*

S V M M A R I V M.

1. *Cause sanguinis in Ecclesiis vel cœmetoriis agitari
non debent.* & n. 2.
2. *Verba, sub intermissione anathematis, an senten-
tiam latam, vel ferendam importent, remissione.*

C A P. Cūm Ecclesia. V.

L U C . I I I .

Iudices sæculares sub pena excommunicationis in Ecclesiis, vel cœmetorio agitare non debent causas, vbi de effusione sanguinis; vel pena corporali agitur, quia vbi est conflitta tutela refugij, abfurdum, & crndeles est ibi iudicium sanguinis exerceri. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabat. Joan. Andr. Butt. Holt. Henric. Anch. Panora. Viu. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 455. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 5. 49. remissio Ximen. in concord. p. 1. & 2. referunt ab Anton. Aug. collect. 2. Decret. lib. 3. tit. 27. cap. 2.

2. *Hanc eandem concl. ex hoc text. defumunt Franc.
Leo in thesauro fori Ecclesiastici. p. 1. c. 1. 3. n. 9. Soar. de Relig. tom. 1. lib. 3. c. 4. n. 5.*

3. *Sub intermissione anathematis.*] Hec verba an sententiam latam, vel ferendam importent, vide Doctores quos citauit ad cap. cūm esses 10. num. ultim. de testim.

S V M M A R I V M.

1. *Reus criminis ad Ecclesiam configuiens non est violen-
ter ab ea extrahendus, nec debet amplius praetextu
criminis commissi damnari ad mortem, vel ad aliam
penam corporalem, est tamen alter legitime pa-
niendus, nisi in duabus casibus hic enumeratis.*
2. *Configuiens ad Ecclesiam inde iniunis extrahri non
debet.*

3. *Fur simplex ab Ecclesia extrahri non potest.*
4. *Peculator criminis reus iniunis ab Ecclesia extrahri
non potest.*
5. *Fabricatores false monetae gaudent Ecclesiastica im-
munitate.*
6. *Sodomita an gaudeat Ecclesiastica immunitate, re-
missione.*
7. *Sacerdotij criminis reus gaudet Ecclesiastica immuni-
tate.*
8. *blasphemus gaudet Ecclesiastica immunitate.*
9. *Sioniacus gaudet Ecclesiastica immunitate.*
10. *Offendens per sonam aliquam Principis inferioris sa-
periorem recognoscens ab Ecclesia iniunis non est
extrahendens.*
11. *Carceres frangens, & inde ad Ecclesiam configuien-
tis gaudet immunitate.*
12. *Bannitus Ecclesiastica gaudet immunitate.*
13. *Excommunicatus Ecclesiastica gaudet immunitate.*
14. *Clericos an possit à ministris Ecclesia extrahri à le-
sacro in illis casibus in quibus laicus extrahri non
potest, pro affirmativa, & n. 15.*
15. *Pro negativa referuntur plures Doctores, & num. 17.
cum seqq. Illus: fundamenta in medium profer-
tur.*
25. *Respondetur in contrarium pro prima affirmativa ad-
dictis, & n. 26. 27. 28. 29. 30. & 31.*
32. *Configuiens ad Ecclesiam ab ea extrahri non potest tam
à faculari, quam ab Ecclesiastico indice.*
33. *Immunitate Ecclesiastica gaudens pro delictis inde
extrahri non potest.*
34. *Dolosus verbis inductus à indice praedita securitate,
& impunitate extrahendus ab Ecclesia illi respon-
sus est.*
35. *Configuiens ad Ecclesiam à indice Ecclesiastica pro-
fus impunitus dimittendus non est.*
36. *Configuiens ad Ecclesiam inde extrahri non debet pa-
niendus pena corporali, seu effusione sanguinis.*
37. *Latro publicus si ad Ecclesiam configuiens, illius im-
munitate non gaudet.*
38. *Latro publicus quis propriè dicatur, remissio.*
39. *Debitor ad Ecclesiam configuiens pro debito in causa
non potest.*
40. *Tributorum exactor si ad Ecclesiam configuiens
gaudere debet immunitate.*
41. *Debitoris falliti, sen decollati an Ecclesiastica ga-
deant immunitate, remissio.*
42. *Depopulator nocturnus agrorum ad Ecclesiam con-
figuiens illius immunitate non gaudet.*
43. *Depopulator nocturnus agrorum quis dicatur, open-
ditur.*
44. *Grassator ad Ecclesiam configuiens illius immunitate
non gaudet.*
45. *Homicida proditorius Ecclesiastica non gaudet im-
munitate.*
46. *Proditorius homicida quis dicatur, offendit.*
47. *Homicidium proditorium dicuntur commissum ab it,
qui aliquem veneno necat.*
48. *Affassinus non gaudet Ecclesiastica immunitate.*
49. *Serkum ad Ecclesiam configuiensem potest dominus
petere sibi refutari recepto ab eo iuramento de illius
non offendendo.*
50. *Iudai, & infideles gaudent Ecclesiastica immuni-
tate.*
51. *Haeretici si ad Ecclesiam configuant, Ecclesiastica
non gaudent immunitate.*
52. *Apostata non gaudet Ecclesiastica immunitate.*
53. *Raptores virginum, & adulteri gaudent Ecclesiastica
immunitate.*

Cap.

De Immunitate Eccles. &c. Tit. XLIX. 441

C A P. Inter alia. VI.

Innoc. III.

Rens cuiuscunque maleficij si configerit ad Ecclesiam, non est inde violenter extrahendus, nec inde dammandus ad mortem, vel penam corporalem, sed Rectores Ecclesie obtineant vitam & membra; potest tamen alter legitimè puniri, v. g. in pecuniis duobus casibus exceptis. Primo si fuerit publicus latro, secundo nocturnus depopulator agitorum, qui obsidet itinera frequentata & publicas vias infideliis aggressionis. Si vero seruus fugiat ad Ecclesiam, tunc dominus iuret Clericis de impunitate ferri, & reddi debet domino etiam iniurias. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Ioan. Andr. Butr. Hoft. Henric. Anch. Panorm. Viu. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 455. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 549. remissiū Catal. in annot. & Ximen. in concord. p. 1. & 2. Super hunc text. latram repet. fecit Ludou. Correa, referut ab Ant. Aug. collect. 3. Decret. lib. 3. tit. 32. cap. vnic.

2 Si liber quantumcunque grana maleficia, &c.] Ex hoc text. illa communiter regula deduci soles quod confugiens ad Ecclesiam inde iniurias extrahi non potest, vt per Villag. de expensione legum, cap. fin. n. 4. & 5. Petr. Gregor. syntagn. iuris, lib. 33. c. 21. n. 3. & 4. Azeued. ad rubr. tit. 2. lib. 1. nona recop. Dec. in tract. crimin. lib. 6. c. 25. n. 1. vers. & est regula certa. Card. Tusch. verbo Ecclesia, concl. 10. n. 1. Alex. Ambros. in tract. huius tit. c. 1. n. 2. Soar. d. Relig. tom. 1. lib. 3. c. 8. n. 9. & c. 11. n. 4. & plures alios, quos refert. Farin. in praxi crimin. q. 28. n. 1. & in tract. huius tit. n. 6.

3 Primo amplia in simplici fute, qui confugiendo ad Ecclesiam tutus est, quod etiam attenta constituit. Gregorij XI V. nullam continet dobitationem, cum ibi statutum sit non nisi publicos latrones viarum grastatores, & agrorum depopulatores gaudere non debere. Ecclesiastica immunitate, vt aduentur Card. Tusch. d. verbo Ecclesia, concl. 10. n. 23. Mar. Ital. in tract. huius tit. lib. 1. §. 1. n. 2. Farin. etiam in tract. huius tit. n. 93. & 94.

4 Secundo amplia in reo criminis peculatus, vt per Dec. d. lib. 6. cap. 28. num. 25. Farin. in d. tract. num. 97.

5 Tertiò amplia in fabricatoribus falsa monetâ, vt per Gutier. d. lib. 5. tract. q. 4. Farin. d. tract. n. 9. 2. vel illius tonforibus, Mar. Ital. de immunit. lib. 1. c. 1. §. 1. n. 14. Diana resol. moral. p. 1. tract. 1. de immunit. Eccles. resol. 31. prop. fin.

6 Quartò amplia in sodomita, intelligendo tamen curia. Auend. de exequend. mand. p. 1. c. 2. 29. Fr. Emman. quest. Regul. tom. 2. q. 50. art. 4. Farin. d. q. 28. n. 8. ad fin. & d. tract. n. 98. Crt. Philip. p. 3. q. 12. n. 29. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 5. §. 3. Melch. Phœbos Lufsi. decis. 8. n. 7. tom. 1. Ludou. Correa in repert. cap. inter alia de immunit. Eccles. p. 3. n. 40.

7 Quintò amplia in crimine Sacrilegij, Nauar. in man. cap. 25. num. 19. vers. gaudet etiam Villag. d. cap. fin. num. 59. & 43. Alexand. Ambrosin. in tract. huius tit. c. 5. num. 6. Mar. Ital. d. lib. 1. cap. 5. §. 3. n. 75. cum seqq. Farin. d. tract. num. 99. cum quo intellige numeris seqq. & cum Ludou. Correa d. part. 3. n. 35. vbi intelligit si sacrilegium committatur extra Ecclesiam.

8 Sextò amplia in blasphemâ, vt per Nauar. d. c. 25. num. 20. vers. quod nostro indicio, Alex. Ambrosiu. in tract. huius tit. c. 8. à n. 10. quicquid dicant Remig.

fallent. 24. Couat. d. num. 11. vers. 14. Soar. de Pace d. §. 3. num. 110. Boër. decis. 100. à n. 1. Dec. d. lib. 6. c. 26. num. 6. Bajard. ad Clar. q. 50. num. 15. Card. Tusch. d. verbo Ecclesia, concl. 11. num. 51. Marta de iuris d. p. 2. c. 51. num. 30. Farin. d. q. 28. num. 67. & in d. tract. num. 173. vbi num. 175. aduertit non solum blasphemum hereticalem, sed etiam quencunque alium de hereti quovis modo suspectum si ad Ecclesiam confugiat ab ea à ministris S. Officij indiferenter extrahi posse.

Septimò amplia in simoniaco, præcipue flante Bulla Gregorij XI V. vbi non reperitur excepens, ita Farinac. d. tract. num. 177. contra Decian. d. lib. 6. c. 26. num. 5.

Octavo amplia in offendentibus personam alicuius Principis inferioris, Superiorem recognoscens, vt per Mar. Ital. d. lib. 1. c. 6. §. 7. à num. 29. Farin. d. tract. n. 186. Alexand. Ambros. c. 9. n. 5. Peregrin. d. tract. q. n. 8. me citato in hoc loco Diana resol. moral. p. 1. tract. 1. immunit. Eccles. resol. 6. Contra Gambacurt. d. lib. 5. c. 44. & Megal. in 3. part. lib. 4. cap. 2. quaq. 1. num. 22.

Nono amplia in frangente carcere, & inde ad Ecclesiastica confugiente, vt per Boër. decis. 110. n. 8. & 9. Nat. d. c. 25. num. 19. vers. & etiam Dec. d. c. 28. n. 28. Anafal. Germ. d. lib. 3. c. 6. n. 177. Soar. d. lib. 3. c. 12. n. 18. & 19. Villag. d. cap. fin. n. 41. Card. Tusch. d. verbo Ecclesia, concl. 10. n. 30. Alex. Ambrosin. c. 10. n. 11. Farin. d. tract. n. 193. quicquid dicat Petr. Gregor. syntagn. iuris lib. 33. c. 22. n. 2. vers. non effractores carcerum. Ludou. Correa in repert. d. cap. inter alia, p. 3. n. 13. vbi intelligit quando crimen propter quod iste incarceratus erat, non esset tale vt propter illud defineretur frui immunitate.

Dicimò amplia in bannitis, vt per Nauar. d. c. 25. n. 19. ad fin. vers. excuses item, sine banniti. Clar. §. fin. q. 30. vers. scias autem, Farin. d. q. 28. n. 47. & d. tract. n. 37. vbi n. 42. tenet bannitos, & condemnatos gaudere Ecclesiastica immunitate si banniti, & condamnati fuerint pro crimen non excepto, fecus pro crimen excepto à Bulla Gregor. XI V.

Vndeclimò amplia in excommunicato, Boër. decis. 110. n. 5. & 7. Nauar. d. c. 25. n. 19. vers. tertium quod ex hoc inferatur; Azor. d. c. 8. vers. quid de pagano, Card. Tusch. d. concl. 10. n. 16. Soar. d. lib. 3. c. 10. num. 3. & 4. Alex. Ambrosin. c. 8. n. 12. vers. & propterea, Anafal. Germ. d. lib. 3. c. 16. num. 72. cum seqq. Franc. Leo d. c. 13. n. 29. Villag. d. cap. fin. num. 44. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 2. §. vnic. à n. 1. Farin. d. q. 28. n. 39. & d. tract. n. 44. Peregrin. in tract. huius tit. c. 12. n. 1. Ludou. Correa d. p. 3. num. 5.

Quæstio est satis dubia, & nonissimè in hac Romana Curia in casu occidente admmodum ventilata. Vtrum Clericus possit à ministris Ecclesiæ extrahi à loco sacro in illis casibus in quibus laicus extrahi non potest; duplum intentio sententiæ. Prima affirmit extrahi posse, cùmque tuerint Panorm. in presenti, num. 13. vbi adducit sez rationes, assentique se non reperire aliquem text. qui exprefse prouideat. Guillelm. Mayn. in l. nemo, ff. de regulis iuris, fol. 2. §. 1. col. 1. n. 31. Sylvest. in summ. verbo immunitas 3. num. 2. vers. tertium Clerici, vbi sequitur Abbatem, Panorm. Gutier. de successione progressi, lib. 3. §. 2. 1. num. 54. Gutier. tract. lib. 3. q. 3. num. 3. vbi dicit ita tenendum intrepide in practica. Boër. decis. 109. n. 3. Barber. in viatico iuris, ita de violatori immunit. dices quod Clericus, qui discipline fugienda causa confugit, potest extrahi. Fr. Emman. quest. Regul. tom. 2. q. 51. art. 4. dicit teneriam opinionem Clari dicentis de consuetudine, & quod credit Religiosos non gaudere,

q. 51

442 Collectanea Doct. in lib. III. Decretal.

quia tard exent è claustris, Soar. de Relig. tom. 2. lib. 3.
tit. de personis, que gaudent Templo, immunit. c. 10. n. 5.
vbi dicit hanc sententiam, scilicet Abbatis, proban-
dam, & responder contrariis Baptis de Salis in summ.
verbo Immunitas, 2. fol. 77. p. 2. vbi de Religiosis lo-
quitur, quia tard exent è claustris, Bellet, disquisit.
Cleric. p. 1. tit. de favore Clericorum personali, §. 15. vbi
hanc probat sententiam si index ipsius causa discipli-
nax, & non odij vuln eum arcere ab Ecclesia & extra-
here, incarcere, & punire, Soar. de Pace in pract.
tom. 1. c. 3. n. 141. Humad. in l. 4. gloss. 8. n. 2. tit. 11. p. 1.
Montal. in lib. 3. tit. 2. c. 1. 15. gloss. 1. Villadiel. ad forum
iugro, lib. 9. tit. 3. l. 1. n. 10. Bobadil. in sua politica, lib. 2.
c. 14. n. 57. Aloys. Rice. tom. 2. decif. 19. Cor. Philip. p. 3.
§. 12. n. 17. Tanner. in 2. 2. disp. 6. q. 3. dub. 1. num. 16.
Magalain. 4. part. lib. 4. c. 2. num. 34. Peregr. de immunit.
c. 12. num. 3. Bonac. de legibus disp. 3. q. 7. §. 3. num. 7.
Portel. in dub. Regul. verbo Ecclesia immunit. n. 13. Fa-
gundez in quinque Eccl. precepta tract. 2. lib. 4. c. 4.
num. 52. Homobon. de examine Eccl. tract. 11. c. 12.
q. 26. sup. 3.

Quia affirmata opinio multis ex rationibus com-
probatur. Primo, quia hoc videtur sententia gloss. in
cap. nullus Clericorum 1. q. 4. vt tenet Panorm. d. m. 3.
Secundo, quia leges ciuilis loquuntur tantum de lai-
cis ne extrahantur ab Ecclesia, nam de Clericis sta-
tuere non possunt; Canonica vero iura licet non di-
stinguant inter Clericos, & laicos, tamen & ipsa vi-
dentur res pessime tanum laicos non clericos, nam om-
nia iura Canonica videntur loqui quod Ecclesiastici
indices debent impetrare a secularibus ne ipsis con-
demnent ad mortem, quod non potest considerari in
Ecclesiasticis, Panorm. d. loco vers. Secundo considero.
Tertio mouetur idem Panorm. quia Episcopi Cleri-
cos, & Abbates Religiosos castigant, verberant, &
punient in Ecclesia & Monasteriis, vt notatur in cap.
universitatis, de sentent. excomm. & in cap. fin. de Regul.
& de Episcopo condemnante in Ecclesia, & tenente
carceres in Palatio suo, traditur in cap. preceptum, 2.
q. 2. cap. qua fronte. de appellat. Quartò considerat idem
Panorm. quod si verum esset quod Clericus gauderet
hac immunitate, hoc tenderet non ad decorum, sed
ad maximum dedecum Ecclesia, cum videretur velle
defendere facinora Clericorum, qui tam sancti esse
debent, & in suis actibus relincere, oportet Sacerdo-
tes 8. 1. disp. & cum non possunt in corpore puniri, non
possent etiam puniri in fortunis, si nulla forte habe-
rent, & sic remaneret impunitum facinus. Quintò ad-
ducit Panorm. Clem. 1. de privilegiis. in vers. si qui contra
præmissa, & in cap. non solum, de Regul. in 6. vbi ita dicit: Si
ergo regula, & vera conclusio, quod index etiam Eccle-
siasticus non potest fugientem ad Ecclesiam immuni-
tatem subditum suum, sive Clericum, sive laicum extra-
here, nec panam corporis afflictuum imponere, & n. 9. &
seq. diluit argumenta, Abb. & n. 72. vers. prima conclu-
sio, & secunda conclusio, vbi quod nec index facilius
laicum, neque index Ecclesiasticus laicum, vel Clericus
disciplina causa potest extrahere.

Ioan. de Vischis de immunit. n. 2. vbi ita dicit: Si-
ergo regula, & vera conclusio, quod index etiam Eccle-
siasticus non potest fugientem ad Ecclesiam immuni-
tatem subditum suum, sive Clericum, sive laicum extra-
here, nec panam corporis afflictuum imponere, & n. 9. &
seq. diluit argumenta, Abb. & n. 72. vers. prima conclu-
sio, & secunda conclusio, vbi quod nec index facilius
laicum, neque index Ecclesiasticus laicum, vel Clericus
disciplina causa potest extrahere.

Ioan. Bernard. Diaz in pract. crimin. c. 125. vbi quod
opinio Ioannis de Vischis est verior, & communis,
subdit tamen ex consuetudine posse Clericos a suis
iudicibus extrahi ab Ecclesiis, quam limitat non pro-
cedere in casibus, vbi Clericus post degradationem
tradendus esset Curia seculari, tunc enim ait, aut
non est extrahendus, aut si extrahatur post degradati-
onem verbalement ad Ecclesiam reducendum esse indicat
æquissimum.

Couarrunias var. resolut. lib. 2. c. 10. quod est ulti-

mum, tit. de immunitate Temporum, & affis. n. 16.
sequitur etiam Bernard. Diaz, quem in secunda parte
reprobatur dicendo, quod Clericus commisit delictum

dignum degradationem, & traditione Curia seculari,

non obtinet locum Ecclesiarum; & Temporum im-
munitas, quod ideo potest extrahi, & trahi Curia

seculari.

Julius Clar. in pract. crimin. lib. 5. §. fin. quest. 10. vers.

viterius querit, vbi quod Clericus gaudet immunitate

Ecclesiarum, itaque ab illis immunit extrahi non possit

ab

De Immunitate Eccles. &c. Tit. XLIX. 443

ab eorum iudicibus Ecclesiastis, & est communis opinio.

Bernard. de Landriano in addit. ad Angel. Aretin. de maleficiis, vers. quod fama publica precedente, n. 59. lit. A, vbi sequitur Romanum.

Tiberius Decian. in tract. crimin. tom. 2. lib. 6. cap. 26. tit. de casibus, qui respiciunt personas confugientium ad Ecclesiam, num. 1. vers. puto ego, vbi quod opinio Romani contra Abb. de iure est verior, exceptis tamen gravioribus criminibus, & ultius subdit quod si Clericus venit ad Ecclesiam, vel Palatium Episcopi, sed locum factum ex alia causa quam ut gaudet immunitate, & dicit non gaudere, & posse incarcari, & puniri, & extrahiri, aut vero praeclita intentione confudit ad Ecclesiam, ut gaudet immunitate, & eo causa est turus, & concludit cum Abb. consuetudinem esse ferandam.

Bonifac. de Vitalinis in Clem. 1. m. 70. vers. nec obstat, de panit. & remittit, vbi quod gaudet immunitate nobilis, ignobilis, pauper, duces, iuuenes, senex, Clericos, Laicos, criminatos, vel aere alieno suppositos, nulla facta distinctione.

Nan. in man. cap. 5. num. 22. sic ait: Neque persona Ecclesiastica (gaudent immunitate) iuxta Panorm. in d. cap. fin. vsu receptum, quod videtur limitandum quoad indicem Ecclesiasticum, non autem quoad indicem facultatem, quem arbitrio non posse extrahere ab Ecclesia Clericum in minoribus constitutum etiam ab delictum, licet quod illud post Concil. Trid. siff. 23. cap. 6. habeat in eum jurisdictionem.

Ioan. Maria Monticel. in praxi crimin. reg. 1. 2. de captura rei, n. 18. fol. 1. 4. ibi, Amplia, ut tanto magis verum sit, quando delinquens, qui moraretur in Ecclesia, est Clericus.

Prosp. Farinac. de carceribus, & carceratis, quaff. 28. num. 7. vbi quod hæc opinio est verior, & communior, licet non neget in hoc multum esse addendum consuetudinem, sed vbi talis confundetur non adeat, scindendum esse ius commune, & iterum de immunitate Eccles. cap. 2. 3. 4. vbi late, & num. 3. 6. in fin. hanc dicit veram, & magis communem, refert ita declarasse sacram Congreg. Illustrissimum Interpretum Concil. Trident.

Card. Tusch. pract. concl. verbo Ecclesia, concl. 9. n. 17. & concl. 11. n. 17.

Marc. Anton. Genuensis. in praxi Archiep. Neapol. cap. 21. num. 11. vbi secundum magis communem opinionem Doctorum Clerici gaudent immunitate Ecclesiastica, & subdit vnu seruari opinionem Abb. in Curia Archiepiscopal. Neapolitana, que opinio est intelligenda, vi à indice Ecclesiastico possit extrahi Clericus ad finem ipsum puniendi, non à indice saeculari, qui nec Clericum in minoribus posset extrahere, & dicit opinionem Abb. approbari in Bulla Gregor. XI V. in qua fit mentio solum de laicis, &c. qua Bulla reducit omnes Canones antiques ad unam formam, & idem tenet in impressione parua, cap. 17. num. 11.

Baptista à Villalobos in communibus opinionibus, verbo immunitate, num. 8. vers. amplia istam communem, vbi quod Clericus homicida per infidias gaudet immunitate Ecclesiastica.

Petr. Rebuff. tom. 1. ad leges Gallia, tit. immunitates Ecclesiastica quando, & quibus concedantur, art. 1. gloss. 1. num. 1. 3. fol. 539. per c. rerum 17. 9. 4. & n. 24. dicit apostolam ab Ecclesia extra cum, qui subtraxerat Bullas, & ligilla, fuisse restitutum.

Anastas. Germon. de sacrorum immunit. lib. 3. cap. 16. num. 92. vbi sequitur opinionem, & distinctionem Ioan. Bernardi Diaz.

Ferdinandus Vasquez Menchac. de successorum progressu, lib. 3. §. 22. linit. 17. n. 54. vbi primò refert opinionem dicentium Clericorum non gaudere, & deinde refert opinionem eorum, qui dicunt Clericorum gaudere, & ideo confutur in hac opinione residere, vt per Gutier. pract. lib. 3. q. 3. num. 1. in fin. Fr. Emman. d. 9. 51. art. 4. ver. quod est tenendum.

Ioan. Gutierrez pract. quaff. lib. 3. quest. 3. num. 1. in fine, vbi quod in puncto iuris haec opinio est verior, & tenenda, & quod rationes Abb. non concludunt, licet (vt ait num. 3.) in suo Regno nunquam viderit Clericorum aliquem hoc refragari, nec contendere gaudere se debere immunitate Ecclesia, forte quia sciant proxim comminem, & consuetudinem notoriā, & num. 4. subdit Clericum in minoribus constitutum non posse extrahi ab Ecclesia à indice laico, etiamsi in illum properet delictum habeat iuridictionem.

Hieronymus Cevallos communium contra communes q. 689. qui in fine relatis hinc inde Doctoribus, concludit hanc opinionem in puncto iuris esse magis veram, licet à contraria durum, & fortassis ridiculum est recedere, saltem in his locis, vbi haec practica viget.

Thomas Zerola in praxi Episcopali, p. 1. verbo immunitas, num. 8. vers. amplia istam communem, vbi quod Clericus homicida per infidias gaudet immunitate Ecclesiastica.

Alexander Ambrosin. de immunit. Ecclesiastica, c. 1. n. 3. vbi quod opinio Romani est verior, & sequenda, & in consuete ad Palatium sequitur distinctionem Deciani.

Franciscus Molin. de sacra homicidio amittenda immunitate, sub tit. immunitas Ecclesia quali homicidio amittatur, vbi postquam à n. 122. rectulit Doctores, & rationes, num. 137. concludit Clericos, & Religiosos admissi extra Ecclesiam homicidio, si ad eam confugiant, gaudere immunitate, & subdit tutius esse eam sequi opinionem, quam amplexata fuerit confundendo.

Marius Italia de immunitate Ecclesiarum, lib. 1. c. 3. §. 1. n. 2. relatis hinc inde Doctoribus, in fine concludit opinionem esse magis communem, vt Clericus gaudet, & inuehitur num. 3. & seq. contra contraria consuetudinem.

Petr. Cenedus. pract. & Canonicarum quaff. lib. 1. 9. 42. per totam, & n. 9. vers. ex quibus, & n. 1. c. vbi concludit Clericum gaudere Ecclesiarum immunitate, & quod opinio Romani est verior, & inuehitur contra contraria consuetudinem, & eam dicit esse contra ius diuinum, vel saltem contra Dei ordinationem, & quod hodie est sublata omnis consuetudo per Concil. Trident. siff. 25. de reform. cap. 20. & constitutionem Gregor. XI V. & quod solus Pontifex, non autem Episcopi, vel inferiores possunt dictum ius Diuinum interpretari.

Salgado de protest. Regia, tom. 2. p. 2. cap. 4. num. 1. 15. vbi probat non solum Clericos de iure Canonico habere immunitatem, sed tenet maiorem esse rationem cur Clericus in Ecclesia capi nequeat, quam Laicus.

Diana resolut. moral. p. 1. tract. de immunit. Eccles. 7. sol. 24. vbi probat, quia iura Canonica, & ciuitalia indistincte loquuntur, & indeclinatae generaliter, proindeque tam Laicos, quam Clericos complectuntur, arg. 1. de pretio ff. de public. in rem act.

Huius secundè opinionis plura, & validiora sunt fundamenta. Primum est, quia Canones generaliter loquuntur non distinguendo Clericum à Laico, vt in cap. rerum 9. cap. nullus 9. cap. diffiniunt 35. cap. confitimus

REOSA
us Can
13
VI
15

444 Collectanea Doct. in lib. III. Decretal.

etiam 36.17. quest. 4. & in hoc text. & cap. fin. infra. hoc
tit. vnde generaliter indistincte debent intelligi, vt
scilicet comprehendant Clericos, & laicos, prout ar-
guit Roman. conf. 234. in princ. Remig. in tract. huius
tit. fallent. 21. vers. primo, quia text. Decian. in tract. cri-
min. rem. 2. d. b. 6. c. 26. num. 1. Gutier. praef. lib. 1. q. 3. n. 1.
vers. corrarian tamem sententiam, Soar. de Relig. tom. 4.
lib. 3. cap. 10. num. 5. Farin. in praxi crimin. q. 28. num. 7.
Ambrofin. immunit. Eccles. cap. 12. n. 2. vers. primo, per
omnes leges. Vitalin. in Clem. 1. n. 70. vers. nec obstat, de
ponit. & remiss. Ioan. Vitenis in d. c. diffiniunt. de immu-
nitate Ecclesie. n. 17. vers. nota secundo, Franc. Molin.
d. loco. n. 129. Cened. d. q. 42. n. 1. & 9.

18 Secundum, quia in d. cap. nullus 17. quest. 4. sic dici-
tur: Nullus Clericorum seruum, aut discipulum suum
fugientem ad Ecclesiam extrahere audeat, vel flagellare
presumat. Si ergo non licet Clerico seruum proprium
in quo haber ius necis, & vitæ, l. 2. C. de emendat. seruum
rum, ab Ecclesia extrahere, neque etiam discipline
gratia licet discipulum flagellationes timentem extra-
here, qui poterat esse, tam Clericus, quam laicus, mul-
tò minus licet. Iudici Ecclesiastico delinquentem
extrahere, Decian. d. 26. n. 1. vers. quartio, pro hac op-
pinione, Soar. d. n. 5. vers. maximè, Ambrofin. d. c. 1. 2. vers.
quarto pro hac opinione, Cened. d. q. 42. n. 1. vers. secundo
pro hac.

19 Tertium, quia hoc privilegium est concessum loco
Ecclesie, seu personis propter honorem, & reueren-
tiā, quæ locis sacris Diuino cultu dicatis debetur,
Molin. in Clem. 1. n. 8. de penit. & remiss. Soar. d. cap. 10.
n. 3. ergo suffragatur cuiilibet in Ecclesia reperto, siue
sit Clericus, siue laicus, cum laicus, & multò magis
Clericus debeat exhibere reuerentiam, & honorem
locis sacris. Roman. d. conf. 234. in princ. vers. tertio quia,
Remig. de Gonnii d. fallent. 21. vers. tertio hoc princi-
pium. Deci. d. cap. 26. n. 1. vers. tertio quia, Gutier. d. q. 3.
num. 1. vers. tertio quoniam, Farin. d. q. 28. n. 7. vers. tertio
quia, Ambrofin. d. c. 12. n. 2. vers. tertio quia, Molin.
d. loco. num. 119. vers. tertio immunitati iura, Cened. d.
q. 42. num. 1. vers. tertio facit, Mar. Ital. d. s. 1. num. 2.
vers. quam opinionem, & n. 15. vers. & quoniam hoc pri-
legium.

20 Quartum, quia maior est ratio in Clerico, vt in
Ecclesia capi non possit, quam in laico, cum Clericis
Ecclesia sit veluti domus, in domo autem propria quis
capi non potest, I. nemo de domo, ff. de regulis iuris, ita
arguit Roman. d. conf. 234. in princ. vers. secundo quia,
quem sequuntur Decian. d. lib. 6. cap. 26. n. 1. in princip.
vers. secundo quia, Ambrofin. d. c. 12. n. 1. vers. secundo
quia maior, Molin. d. num. 129. vers. secundo cum Eccle-
sia, Monticel. in praxi crimin. reg. 12. de captura rei,
num. 18.

21 Quintum, quia Ecclesia multò magis tueri debet
Clericos, & subditos suos sibi seruientes, quorum habet
curam magis speciale, quam laicos, igitur princi-
pium, & immunitas indistincte concessa configuen-
tibus ad Ecclesiam, competit etiam Clericis, Decian.
d. c. 26. n. 1. vers. præterea durum est, Cened. d. q. 42. n. 1.
propè finem.

22 Sextum, quia si Ecclesia privaligium concessit lai-
cis, vt omnes fatentur, & hoc in aliis statut, debet
etiam in suis idem pati, inxta illud, patere legem,
quam tu ipse tuleris, vt arguit Decian. d. cap. 26. vers. 1.
item si in aliis, & Ambrofin. d. c. 12. n. 2. vers. quinto
facit.

23 Septimum, quia Clericis ante assumptum Cleri-
catum competebat immunitas, ergo etiam post as-
sumptum Clericatum competit dicta immunitas, nul-
libi enim reperitur cantum quod Clericus ea, quæ sibi
vt laico competebat, per Clericatum amittat.

Ostendamus, quia si aliter diceremus, Clerici essent
deterioris conditionis, quam laici, quod videntur
inconveniens, Iul. Clat. §. fin. quas. 30. vers. ultius
quero.

Qua retenta opinione absque consuetudinis di-
stinctione, de qua infra, non obstant que pro prima
adduxi, nam ad primum d. gloss. in d. c. nullus Clerico-
rum 17. q. 4. respondeatur illam id non dicere, sed tan-
tummodo quod Index Ecclesiasticus potest verberare
in Ecclesia Clericum, Decian. d. cap. 26. n. 1. vers. Pan-
mitanus tamem. Secundò respondeatur, quod auctoritas
glossæ probabilis est, non necessaria, Franc. Molin.
d. loco. n. 123.

Ad secundum respondeatur, argumentum illud lege
esse, quia presupponit iura Canonica, & de laicis tan-
tum loqui, quæ cum generaliter, & indefinite lo-
quantur per verba nullus, nemo, & similia, &c. debet
generaliter intelligi, Decian. d. num. 1. vers. sed crit. hoc
argumentum. Secundò respondeatur, quod quamvis tet
in presenti, de laicis meminit, non de Clericis, ideo
factum existimandum est, quia raro Clerici, quorum
eximia sanctitas esse debet, in tam graue homicidij
scelis prorumpit, lex autem ad ea, que frequen-
tius accidunt, constitui solet, l. nam ad caff. de legib.
Franc. Molin. d. loco, vers. secunda ratio. Tertio optimè
respondeat Mar. Ital. d. s. 1. num. 18. quod ideo consti-
tutum fuit hic solum de laicis, qui ista constitutio el-
lata in fauorem ipsorum laicorum, quia temporales
indices aduersus illos plura privaligia impetraverant,
vt potuerint ab Ecclesiis eos extrahere; imò etiam hoc
non contenti in Ecclesiasticis personas predicitam fa-
cilitatem extendeant, sed quia index laicarum nullam
habet potestatem aduersus has personas Ecclesiasticas,
ideo de laicorum personis tantum tradare vi-
deatur.

Ad tertium est facilis responsio, quia isti non con-
figunt ad Ecclesiis ea mente, vt sint tui in Ecclesia,
& gaudent eius immunitate, sed vel ducentur ad Ec-
clesiam iniuri, & ad carceres, vel sponte, vt se in inde-
cio tueantur, denuntiant in Ecclesiam non vt in ea iusti-
tui, sed nos quoniam aī si Clericus attentaret, vt
caperetur extra Ecclesiam, & ipse ad Ecclesiam con-
fugeret, tutus esset, sicut laicularis; non negat ergo
quod in Ecclesia possit capi si illuc non configit, sed
indicij causa venit, prout presupponit in hoc argu-
mento Panorm. neque etiam negatur quin in Ecclesia
possit etiam verberari, sed tantum hoc contendunt
quod cum ea fide configerit ad Ecclesiam, vt totus sit,
non possit inde extrahi, quod aperte probat text. in d.
c. nullus Clericorum, 17. q. 4. Secundò respondeatur sine
Laici, siue Clerici, siue Religiosi delinquentes in Ec-
clesia immunitatem non consequentur, quia Ecclesia
spernere, & eidem iniuriam irrogare consentur, Franc.
Molin. d. loco. n. 124.

Ad quartum negatur, quod remaneret impunitum
facinus, nam illud facile tollitur cum cenfusus Ecclesi-
astis excommunicatione scilicet, & depositione, & sic
posset puniri. Deci. d. n. 1. vers. quartio considerat. Secun-
dò respondeatur, quod hæc argumenta Panorm. proce-
dunt in illis qui se laici, & illiciunt immunitates ab
eorum Praelatis extra Ecclesiam capiuntur, non sic in
illis, qui se recepti dederunt Ecclesiis ingressi, atque
qui (ab absurdum fore) deterioris conditionis Clerici,
quam laici essent; Sanctos autem esse Clericos ope-
rat, neque Ecclesia eorum defendit sceleris, id enim de
his crimini regulariter intelligendum est, quibus
immunitate non gaudent, quia eam amitterint, Franc.
Molin. d. loco. n. 125. & 126.

Ad quintum respondeatur, quod hoc non negant,
sed tantum querunt an configuiens ad Ecclesiam fit
tutus,

De Immunitate Eccles. &c. Tit. X L I X . 445

30. *Ad sextum respondeatur, quod sicut secularis si delinquat in Ecclesia, tunc non est, ita & pariter Clericus, vel Religiosus delinquens in Ecclesia, vel intra septa Monasterij, aut intra illos triginta, vel quadragesima passus, quia in hoc tunc non erit, nam Clericus in hoc seculari aequiparatur. Secundò respondeatur, quod hoc argumentum fragile est, quid enim vbi extra Ecclesiam delinquunt, nam & pitiis homicidia, que ab his admittuntur, extra Ecclesiam patruntur, quibus immunitatis iura subtrahere impunit videtur. Ad cetera vero fundamenta facile ex dictis responderi potest ne ultra solidum modum in hac materia spatiari videat.*
31. *Ad distinctionem consuetudinis, quam Doctores affirunt, respondeatur quod ista consuetudo est potius abusus, & corruptela dicenda, qua pro lege minimè servanda est, cap. cum causa, de sententia & re iudic. Unde legitur in c. 1. & 2. dist. 11. quod vius auctoritatē cedere debet, nam primum vñum lex, & ratio vincit, quapropter quicquid ab Apostolica Sedi Rectoribus plena auctoritate sancitur, nullius consuetudinis praedidente occasione proprias transigendo voluntates remoueat, sed firmiter atque inconcusse tenetur; hinc igitur predicta consuetudo, qua fulcitur Clarus, & alii, nullius roboris, vel momenti esse debet, praesertim cum sit contra libertatem Ecclesiasticam, quod enim contra disciplinam & liberatem Ecclesiasticam fit, irritum esse debet, cap. illa autem vers. quod enim dist. 12. cap. cum inter, de confus. Nam consuetudo debet esse rationabilis, cap. consuetudo eadem dist. 12. cum aliis pluribus, qua in hanc responsionem congerit Mar. Ital. ad immunit. lib. 1. c. 3. §. 1. n. 3. cum seqq. usque ad fin. vbi n. 17. vers. ex his, dicit se à quodam Religioso fide dignissimo accepisse, Sacram Congregacionem ita respondisse.*
32. *Non est violenter ab Ecclesia extrahendum.] Notatur ad hoc, quod confugiens ad Ecclesiam, ab ea extrahi non potest, quod intelligent non solum à iudice seculari, sed nec etiam à iudice Ecclesiastico, Ioan. Andri. in presenti, n. 4. Butr. n. 1. Zabar. n. 4. vers. sexto quarto, Anan. n. 9. & Panorm. n. 11. & 12. Villag. de extorsione leg. cap. fin. post n. 4. vers. necnon indices omnes, Bajard. ad Clar. q. 30. n. 3. Dec. resp. 8. o. n. 7. vers. in modo neque Episcopus, lib. 3. Farin. in tract. huinus tit. n. 3. 2. vbi n. 3. extendit vt nemo, cuiuscunque conditionis sit, qui ad Ecclesiam confugerit, iniutus extrahi posset: si enim iniutus quis extrahatur à iudice seculari in causa non excepto per regulam, licetum erit tali iudici restituere, vt late per Soar. d. lib. 3. c. 1. 3. n. 4. Mar. Ital. in tract. huinus tit. lib. 1. c. 6. §. 2. num. 4.5. cum seqq. Farin. d. tract. n. 6. vbi n. 47. quando hæc resistentia fieri posset, & licita sit, nam extractus per vim ab Ecclesia eidem Ecclesia restituendus est, Bajard. ad Clar. q. 30. n. 26. Card. Tusch. d. concl. 10. n. 20. Azor. infit. moral. p. 2. lib. 9. c. 9. in fin. q. 15. Soar. d. lib. 3. c. 1. 3. n. 6. & n. 12. in fine, Mar. Ital. d. lib. 1. c. 6. §. 2. n. 2. 3. & seq. cum omnibus eius bonis inde subtractis, Farin. d. tract. n. 55. & 300. itavit interim pro aliis delictis à iudice seculari detineri non posset, Mar. Ital. d. §. 2. num. 41. cum seqg.*
33. *Qui verbis dolosis inductus à iudice praestita secutitate, & impunitate Principis exiit ab Ecclesia in causa in quo delinquens ire non poterat ab Ecclesia extrahi, iste erit Ecclesia restituendus, & index tenebitur seruare illi fidem praestitam de non puniendo il-*
- Barbos. Collect. Tom. II.*
- lum pena mortis. Vide Anton. Gom. tom. 3. var. c. 12. n. 7. Bajard. ad Clar. §. fin. q. 30. num. 27. Couar. var. lib. 1. c. 2. num. 16. in fin. Soar. de Pace in tract. tom. 1. p. 2. c. 3. §. 3. n. 166. Petr. Martinez in cap. offerte, p. 1. num. 19. de presump. Bobadil. in sua politica, lib. 2. c. 14. n. 79. Cened. canon. lib. 1. q. 9. n. 9. Mastrilli. Sicilia decis. 169. n. 12. lib. 2. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 6. §. 2. n. 8. 2. Azor. d. c. 9. q. 11. Farin. in tract. huinus tit. n. 30.1. Megal. in 3. part. lib. 4. c. 2. q. 1. n. 3.1. Villadieg. in polit. c. 3. n. 22. Bonacini. de legib. disp. 3. q. 7. §. 2. num. 10. Fillius. tract. 1. 5. c. 6. n. 1. 54. Duard. in Bill. Cœne lib. 2. canon. 15. q. 16. n. 34. Fagundez in quinque Ecclesie præcepta tract. 2. lib. 4. c. 4. n. 56. Diana resolut. moral. tract. de immunit. Eccles. resol. 26.
- Super hoc tamen, quod iniquè fecit, &c.] Notatur ad hoc, quod confugiens ad Ecclesiam à iudice Ecclesiastico prouersus impunitus dimittendus non est, vt per Host. in prefenti, n. 1. post med. vers. Prelati vero, Ioan. Andri. n. 5. Anch. n. 2. ver. & dicit, Abb. n. 3. ad fin. vers. & ex his omnibus, Zabar. n. 3. ante fin. Sylvest. in summa verbo immunit. 3. n. 4. vers. igitur sicut dicit, & alios citatos apud Farin. in tract. huinus tit. n. 329. vbi num. seq. cum pluribus resolut, confugientem ad Ecclesiam, licet inde extrahi non possit, posse tamen pecuniaria pena puniri, & n. 331. tenet etiam, hoc casu puniri posse ad dannum & interesse passa per eum, & n. 334. afferit, posse in monasterium detruidi ad peragendam penitentiam, dummodo Monasterij locus, seu carcer, in quem detruditur, non esset ita arctus & durus vt in eo homines paucis diebus possent vivere.*
- Nec inde damnari debet ad mortem, &c.] Notatur ad hoc, quod confugiens ad Ecclesiam inde extrahi non debet puniendus pena corporali, seu effusione sanguinis, vt docent in presenti gloss. verbo puniendus, Host. u. 1. in verbo ad ponam, Ioan. Andri. n. 3. in verbo pñam corporalem, Anch. n. 2. Butr. n. 5. in fine, & num. 6. Zabar. n. 4. vers. quinto quarto, & Anan. n. 3. Card. Tusch. d. concl. 10. num. 5. Villag. de extorsione leg. cap. fin. num. 5. & num. 8. Franc. Leo in thesaur. fori Eccles. p. 1. c. 1. 3. num. 13. vers. reos criminis, Soar. d. lib. 3. c. 1. 2. num. 5. & 6. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 1. §. 1. & num. 1. & c. 6. §. 3. à num. 1. Farin. in praxi crimin. q. 28. num. 77. & in tract. huinus tit. num. 335. Unde pena exilio, vel ad perpetuos carcera non esse puniendum resolut Diana resolut. moral. p. 1. tract. de immunit. Eccles. resolut. 12. contra Gambacurt. lib. 4. c. 33. & 35.*
- Nisi publicus latro fuerit.] Notatur ad hoc, quod latro publicus, si ad Ecclesiam confugerit, illius immunitate non gaudet, vt docent gloss. verbo nisi publicus latro. Mant. conf. 60. num. 7. Anafal. German. de sacrorum immunit. lib. 5. c. 1. 6. num. 56. Villag. d. cap. fin. n. 41. Card. Tusch. d. verbo Ecclesia, concl. 11. num. 1. Couar. tract. e. 20. n. 13. Clar. §. fin. q. 30. num. 8. & 9. Perez. l. 2. in fin. tit. 18. lib. 8. Ordin. Gam. Lust. de cif. 17. Decian. in tract. crimin. lib. 6. cap. 2. num. 2. & 3. Gutier. tract. lib. 3. q. 4. Card. in praxi iudiciorum verbo Ecclesia, n. 87. Marta de iurisdict. part. 2. c. 51. num. 2. 1. cum seqg. Camill. Borrell. in summa omnium decis. tit. 3. num. 69. cum seq. Farin. d. q. 28. num. 50. & d. tract. num. 147. vbi num. 150. cum seqg. ampliat, vt locum habeat in eo, qui publice, & palam furatur, vel in eo, qui in via publica, & frequentata homines aggreditur, & per insidias furatur, vel latrocinia committit cum armis, & violenter. Quis autem dicitur publicus latro, vide Decian. d. c. 28. n. 2. Villag. d. cap. fin. n. 45. vers. quapropter, Mar. Ital. d. lib. 1. c. 5. §. 1. Ludou. Correa in repetit. d. cap. inter alia, p. 3. n. 27. vbi ait quod publicus latro aliquando dicitur*

p p propterea

REOSA
us Can
VI
15

446 Collectanea Doct. in lib. IIII. Decretal.

propter iuris, aliquando propter facti notorietaatem, priori modo dicitur quando semel in iudicio furtum confessus fuit, vel iudicis sententia fuit condemnatus, iuxta text. in cap. *vestra*, & in cap. *vl. de cohab.* Clericor. is enim si postea in furto reprehendatur, publicus latro appellatur: posterior modo dicitur publicus latro ille, qui publicè latrocinium committit, vt sunt pirate, & ij, qui publicas stratas grafsuntur.

39 Vnde debitorem ad Ecclesiam confugientem pro debito in ea capi non posse resoluunt multipliciter declarantes, Rebuff. tom. 1. ad leges Gallie sub hoc tit. art. 1. gloss. 2. Remig. in tract. *huius tit.* falleni. 27. Analt. Germon. de sacrorum immunitate lib. 3. c. 16. n. 109. Parlador. lib. 2. rerum quotid. cap. fin. p. 5. §. 6. n. 2. Decian. d. c. 28. n. 34. Soar. de Pace in tract. tom. 1. p. 5. c. 3. §. 3. & n. 150. Gutier. in *t. nemo potest*, n. 183. vers. sed contraria. ff. de legat. 1. & præt. lib. 1. q. 1. n. 13. Bobadil. in sua politica, lib. 2. c. 14. n. 6. lib. C. Cardos. dict. verbo Ecclesia, n. 8. Soar. d. lib. 3. c. 1. n. 3. Azor. d. p. 2. lib. 9. c. 9. q. 9. post vers. item dubia questionis est. Alex. Ambrofin. in tract. *huius tit.* c. 1. n. 1. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 5. latè Fatin. in tract. *huius tit.* n. 57. vbi n. 58. ampliat ut procedat etiam scilicet statuto quid debitor carcerari possit, & n. 60. pariter ampliat in debitore suspecto de fuga.

40 Vtrum autem exactor tributorum, si ad Ecclesiam confugiat, eius gaudent debet immunitate? Affirmant gloss. verbo *presenti* in l. 1. C. de his, qui ad Ecclesiastis confug. vbi loquitur generaliter de debitoru Reip. Angel. Syluest. Tabien. Armil. Rosel. Caualcan. & alii, quos refert, & sequitur Felin. in tract. *huius tit.* num. 61. Capell. Tholof. Conat. & Boiss. apud eund. d. q. 28. num. 31. Anastaf. Germon. de sacrorum immunitate lib. 3. c. 16. num. 110. Azor. inst. moral. p. 2. lib. 9. c. 9. q. 9. vers. item dubia questionis est. Soar. d. lib. 3. cap. 1. num. 3. vers. aliqui vero Alexand. Ambrofin. in tract. *huius tit.* c. 13. n. 2. in fine. Quamvis contrarium præsertim de iure Civili per text. in auth. de mandatis Principum, & ibi, gloss. verbo publicos exactiores, teneant in presenti, Anchiar. n. 6. ad fin. & num. 7. vers. item in casibus, & Butr. n. 18. Oldrad. cons. 54. n. 2. Petr. Gregor. synagm. iuris, lib. 3. c. 22. n. 2. Et de oblatis ad reddendum rationem si ante illam redditum ad Ecclesiam confugiant an ab ea extrahi possint? vide Nauar. in man. c. 2. s. n. 10. in fine, Decian. d. c. 26. n. 26. Fatin. d. tract. n. 63. Escob. de ratiociniis, cap. 4. num. 6.

41 An vero debitores falliti, seu decotti gaudent Ecclesiastica immunitate: vide Marant. de ordine indic. p. 4. disf. 9. n. 131. Duen. reg. 389. vers. & isti mercatores, Remig. Goni. limit. 38. Perez. l. 2. tit. 16. lib. 8. Ordin. Nauar. d. c. 25. n. 19. in fine, vers. & mercator, qui decovit, Soar. de Pace d. §. 3. n. 156. Azeved. l. 3. n. 6. tit. 2. lib. 1. noue recip. Strach. de mercatura, p. 3. à n. 4. 1. Rebuff. tom. 2. ad leges Gallie, tit. de mercator. art. ultim. gloss. unio. n. 7. & 8. Couat. var. lib. 2. c. 20. n. 15. vers. nec Iasonis, Gutier. d. lib. 1. q. 1. n. 16. Anastaf. Germon. d. c. 13. n. 113. Tanner. in 2. 2. S. Thom. disf. 5. q. 8. dub. 1. n. 17. Peregr. de immunitate, c. 2. num. 4. Flani. Cherubin. in compend. Bullar. ad confut. 117. Py. V. schol. 2. Bobadil. in sua politica, lib. 2. c. 14. n. 6. & 70. Ambrofin. d. c. 13. in fin. n. 4. Decian. d. lib. 6. c. 27. num. 34. ante fin. Cur. Philip. p. 3. §. 12. num. 4. 2. Stephan. Gratian. discept. forens. c. 380. n. 29. cum seqq. Camil. Borrel. d. tit. 3. num. 97. Mar. Ital. dict. lib. 1. e. 5. in initio, tit. 16. Farin. d. q. 28. n. 34. & in tract. *huius tit.* n. 64. & 65. Fernandez in exam. Theolog. moral. p. 4. c. 10. §. 1. n. 10. Ioan. de la Cruz in direct. conscient. p. 1. præc. 8. q. 3. art. 1. dub. 1. concl. 1. Gambacurt. de immunitate, lib. 4.

cap. 15. num. 7. Bonac. de legibus disput. 3. quæst. 7. §. 4. num. 2. Fagundez in quinque Ecclesiæ precepta tract. 2. lib. 4. cap. 4. num. 53. Diana d. tract. 1. de immunitate Ecclesiæ refol. 32. Duard. in Ballam Cœnæ, lib. 2. can. 5. q. 16. num. 16.

[Vel nocturnus depopulator agrorum.] Notatur ad hoc quod nocturnus agrorum depopulator ad Ecclesiam confugientis illius immunitate non gaudet, vt præter summifas verbo *Immunitas*, docent Boet. decis. 109. n. 2. vers. secundo fallit. Mant. cons. 6. o. n. 7. Narar. d. c. 25. n. 20. vers. non item gaudet. Anastaf. Germon. d. c. 16. n. 16. Card. Tusch. d. verbo Ecclesia conclus. 1. 1. n. 1. Villag. de extensione legum, cap. fin. n. 45. Alex. Ambrofin. in tract. *huius tit.* c. 4. n. 5. Farin. d. q. 28. n. 50. & tract. n. 138. Nocturnus autem agrorum depopulator dicitur, qui segetes in agris deprædat, comburit, & destruit, vel ad agros alienos diripiendos destrutor nocturnus accedit, prout in presenti, adiungunt Holt. num. 3. Innoc. col. 2. in verbo nocturnus, Ioan. Andr. num. 6. Butr. n. 7. Panorm. n. 6. Zabar. n. ... Greg. Lopez. 1. 4. verbo las miedas, tit. 1. p. 1. Anton. Gom. tom. 3. var. c. 10. n. 2. Decian. d. c. 28. n. 3. vers. depopulator autem, Villag. d. cap. fin. n. 45. vers. nam secundum, Card. Tusch. d. concl. 1. 1. sub n. 1. Alex. Ambrofin. d. c. 4. n. 4. Farin. d. tract. n. 159. vbi n. 460. dicit in eo differe nocturnum agrorum depopulatorum a publico latrone, quia depopulator clandestinè furatur, & clandestinè mortuus in loco in quo furatur; latro vero publicus palam, & publicè furatur, & c. n. 161. resolute quod licet intento iure communi resolutio supra posita non procedat in diurno agrorum depopulatore, cum expedit loquatur text. hic de nocturno, vigore tamen conflit. Gregor. XI V. in qua illud verbum, nocturna, ademptum est, procedat etiam in diurno agrorum depopulatorum.

[Qui dum itineria frequentata, &c.] Notatur ad hoc quod viarum graffator ad Ecclesiam confugientis illius immunitate non gaudet, vt docent in presenti, Innoc. colum. 2. Holt. post num. 3. verbo impunitate, Ioan. Andr. num. 6. Butr. num. 8. & Zabar. n. 4. ante fin. vers. octavo quarto, Nauar. d. c. 2. n. 20. vers. non item gaudet viarum graffator. Dec. d. c. 28. n. 2. vers. adiungunt tamen, Anastaf. Germon. d. c. 16. num. 56. Farin. d. q. 28. n. 50. & d. tract. n. 162. concordant expressa verba constit. Gregor. XI V. Graffator nuncupatur ille, qui vias obſideat, viatores deprædetur, sen polier, & renitentes occidat, Decian. d. c. 28. num. 2. Alexand. Ambrofin. in tract. *huius tit.* c. 3. Mar. Ital. d. lib. 1. cap. 5. §. 1.

Vtrum autem proditoris homicida immunitate? Ecclesiæ gaudent, folet a Doctoribus inquire, qui magis communiter negatuum sunt amplexus opinionem, vt post Anchiar. Felin. Aretin. Guid. Pap. Alciat. Cal. in Montiel. Gig. Anton. Goni. & Clar. docet Fatin. d. q. 28. num. 2. 4. sequuntur. Rebuff. tom. 2. ad leges Gallicæ sub hoc tit. art. 1. q. 5. Azeved. l. 3. num. 6. tit. 2. lib. 1. noue recip. Soar. de Pace d. s. 3. num. 113. Gutier. præt. lib. 1. q. 2. & lib. 3. q. 7. num. 52. Anastaf. Germon. d. c. 16. à num. 58. Marta de urijſtidi. p. 2. c. 52. n. 4. Petr. Caball. de omni genere homicidiis, num. 383. cœq. Villag. d. cap. fin. num. 52. & 54. Soar. d. lib. 3. c. 1. num. 10. 11. & 12. Camill. Borrell. d. tract. 3. à num. 6. Cur. Philip. p. 3. §. 12. n. 30. Card. Tusch. d. verbo Ecclesia, concl. 1. 1. n. 5. Ludou. Cortea d. p. 3. num. 17. Fr. Raphaël de la Torre in 2. 1. D. Thom. tom. 2. q. 9. 9. art. 3. disf. 7. gradu 8. except. 3. vers. muniquid, Melch. Phæbos Lusit. decis. 81. num. 5. & exprestè approbat, & recipitur in constit. Gregor. XI V. & quamvis Gambarri. lib. 5. cap. 30. num. 6. existimauerit quid qui proditoriè voluit aliquem occidere, & decuit

De Immunitate Eccles. &c. Tit. X L I X . 447

ad actum proximum, sed casu non occidit, non gaudet immunitate; contrarium tamen post d. Gregoriam constitutionem melius tenent Peregrin. de immunit. Eccles. c. 7.n.13. Bonac. de legib. dispu. 3. quest. 7. §. 5. num. 17. Farin. de immunit. cap. 9.n.145. vbi n.14.6. subdit hanc opinionem hodie secundum Bullam Gregor. omni difficultate carere, se retractans à contraria sententia, quam docuerat d. q. 28. num. 45. Proditorius homicida dicunt ille, qui occidit a tergo, vel quoque alio modo nihil tale praecauente, & proditionis homicidium est cædes homini nihil tale suspicantis, vnde Burg. de Pace cons. 22. num. 2.6. Gutier. d.lib. q. 2.n.3. Boar. a.cap. 11. num. 12. Villag. d. cap. fin. num. 53. Alexand. Ambrosin. cap. 6. Farin. d. quest. 18. à num. 7.4. Stephan. Gratian. discept. forens. c. 80. num. 40. Petr. Caball. d. tract. de omni genere homicidij à n.308. Mar. Anton. Genuen. in praxi Curie Archiepiscop. Neapol. cap. 76. num. 2. vbi dicit cum Vincent. de Francis. decisi. 713. in Regno Neapolitano non intelligi homicidium proditorum, nisi fiat sub colore amicitia. Vnde dicit Ambro. de immunit. cap. 6. num. 1. & Peregrin. eod. tract. cap. 7. num. 2. quos refert, & sequitur Diana d. tract. 1. de immunit. Eccles. resolut. 3. 5. quod tunc dicunt proditoris quis occidere aliquem quando inter illum, & occisum nullus praecedebat rancor, sed potius simulabatur amicitia, ut puta quis insimil comedebant, vel simili erant in itinere, & idem Diana contra Gambacurt. lib. 5. cap. 28. num. 3. hinc aut quod occidens inimicum retro non dicunt committere homicidium proditorum, quia debebat praecantere ab inimico suo, & post Aloys. Rice. part. 1. decisi. 168. num. 2. resolut occidentem amicum reconciliari gaudere immunitate, quia talis non dicitur proditor.

47 Vnde proditorum dici homicidium commissum ab eo, qui aliquem veneno necat, ac proinde non gaudere immunitate dicunt Decian. d.c. 28.m.19. Anafast. Germon. d. cap. 16. n.63. Bobadil. in sua politica, lib. 2. c. 14.m.7.4. & 75. Fr. Emmann. qnaft. Regular. tom. 2. q. 9. 33. art. 4. Cur. Philip. d. §. 12. n. 35. Soar. d.c. 11. n. 12. in fin. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 5. §. 4. num. 3. verf. & quemadmodum, & à n.36. Petr. Caball. d. tract. de omni genere homicidij, n.58.3. Farinac. d.q. 28. num. 24. in fine & in tract. huius tit. num. 142. Megal. in 3. part. lib. 4. cap. 1. quest. 1.m.18. Homoboni de Bonis de examine Eccles. tom. 2 tract. 11. cap. 5. quest. 5. resolut. 4. Iacob. de Graff. tom. 1. lib. 3. consil. vic. num. 16. Ioan. de la Cruz in direct. conscient. p. 4. p. 8. quest. 3. art. 2. dub. 1. conclus. 1. Diana d. tract. de immunit. Eccles. resolut. 5. 6. Ludou. Correa dicit. part. 3. num. 19.

48 De assassinio quod non gaudeat Ecclesiastica immunitate, & quando talis dicatur, vide Couat. lib. 2. var. c. 20. n. 1. Soar. de Pace d. §. 3. n. 31. Gutier. pratt. lib. 3. 47. Remig. Mant. Plac. Clar. & alij. quos refert, & sequitur Farin. d.c. 28.m.26. Decian. d.c. 28.m.18. ad med. Soar. d.c. 11. n. 13. Modern. d.c. 51. n. 7. Bobadil. d.c. 14. num. 76. Alexand. Ambrosin. in tract. huius titul. cap. 7. Anafast. Germon. dicit. cap. 16. num. 67. Petr. Caball. in tract. de omni genere homicidij, num. 5. 26. cum seqq. Cur. Philip. d. §. 12. num. 34. Cardof. in praxi indicum, verbo afflatus, num. 4. Camil. Borrel. d. cit. 3. num. 78. Aloys. Rice. in decisionibus Curie Archiepiscop. Neapolit. part. 1. decisi. 112.

49 Si vero seruitur, &c.] Notatur ad hoc, quod seruum ad Ecclesiam confugientem potest dominus petere sibi restituiri, recepto ab eo iuramento de illum non offendendo, ita docent in præsenz, Hostiens. n.5. Ioan. Andr. n.7. Anch. & Butt. in Immario. Panormit. n.1. verf. seruum fugiens ad Ecclesiam, Zabar. ante num. 1. & Anan. n.1. Namur. d.c. 25. n. 19. Couat. d. cap. 20. Barbo. Collect. Tom. II.

num. 1. 4. verf. his suffragatur. Mascard. de probat. conclus. 533. Soar. de Pace a. part. 5. cap. 3. n. 153. Gutier. d. lib. 1. q. 1. n. 3. & 16. Anafast. Germon. d.c. 16. num. 55. Cardof. in praxi indicum, d. verbo servitus, num. 69. Cur. Philip. d. §. 12. m. 45. Fr. Raphaël de la Torre d. dispat. 7. proprie fin. Gtid. Pancirol. in thesauru var. lection. lib. 2. cap. 182. Azor. inst. moral. part. 1. lib. 8. cap. 9. quest. 9. in fine, verf. quid dicendum de seruo, Soar. d. lib. 3. c. 10. num. 2. Ludou. Correa d. part. 5. num. 6. Ludou. Rodolph. quest. variar. lib. 2. quest. 36. num. 11. Illustriss. D. meus Roderic. à Cunha post primam huius libri impressio- nem à me visus in comment. ad cap. eos qui 6. num. 7. dis. 7.

In gloss. Extrahendus, ibi, etiam Iudeus. Notatur ad hoc quod Iudei, & infideles gaudent Ecclesiastica immunitate, sequuntur Innocent. in presenti, col. 1. vers. idem in Iudeo, Ioan. Andr. num. 8. & Holt. num. 1. in verbo ab Ecclesia. Sylneft. verbo immunitas, 3. num. 2. vers. primum Iudeus, Boër. decisi. 11. num. 4. receptionem appellat Couart. dict. cap. 2. o. num. 11. Tiraquell. do- iure prim. quest. 6. n. 8. Martil. in l. virg. num. 114. C. de raptis virg. Soar. d. lib. 2. cap. 10. num. 9. & 11. vers. video que probabilitorem, Cenall. commun. contra commun. q. 269. Azor. d. cap. 6. post 9. quest. verf. si quaras an Iudeus, latè Mar. Ital. d. lib. 1. cap. 3. num. 3. Anton. Rice. in tract. de iure perfarum extra gremium Ecclesia existen. lib. 2. c. 1. 2. Marta de iurisdict. p. 4. casu 176. num. 6. Fr. Raph. de la Torre d. dispat. 9. grad. 8. verf. secundum. Quamvis contraria opinione, videlicet Iudeum Ecclesiastica non gaudere immunitate, teneant Abb. hic n.7. Couad. n. 11. Clar. §. fin. q. 30. n. 16. Portel. in dub. Regular. verbo Eccles. immunit. num. 10. Diana resol. 2. Marquard. de Iudeis, p. 1. c. 8. Decian. d. lib. 6. cap. 2.6. tom. 2. Gutier. lib. 2. tract. quest. 7. n. 51. Card. Tusci. d. verbo Ecclesia, conclus. 11. num. 27. Villag. d. cap. fin. num. 6. 5. Rebuff. d. tom. 2. sub hoc tit. gloss. 2. n. 22. Franc. Leo d. cap. 13. n. 30. Soar. de Pace d. cap. 3. §. 3. num. 106. Alex. Ambrosin. in tract. huius tit. cap. 8. num. 8. Farinac. d. q. 28. num. 68. Et quamvis nouissime Gabriel Pereira de manu Regia, part. 2. cap. 50. assertor Maurum, Iudeum, aut quemlibet alium infidelem non gaudere hac immunitate, nisi in casu in quo statim fiat Christianus, nam pro prima opinione in S. Congreg. Cardinalium controversiis iurisdictionalium prepositorum fuit decisum de anno 1621.

De hereticis certum est si ad Ecclesiam confugiant illius immunitate non gaudere, tum quia in ipsam Ecclesiam delinquere dicuntur, tum quia dici possunt proditoris Dei, quare ita docent Remig. fallent. 18. Gondis. de hereticis, quest. 1. 1. Boët. decisi. 110. num. 6. Rojas singul. 93. Bonac. de legib. dispu. 3. quest. 7. §. 3. n. 3. Portel. in dub. Regular. verbo Eccles. immunit. n. 10. Nauar. d. cap. 2. num. 20. Soar. de Pace d. §. 3. num. 108. Petr. Greg. Syntag. iuris lib. 33. cap. 1. 2. num. 1. Decian. lib. 5. c. 40. n. 7. Soar. d. c. 10. m. 9. & 13. Cardof. d. verbo Ecclesia, n. 8. 2. Saye. in clavis Regia, lib. 9. cap. 1. 5. num. 26. Azor. d. q. 9. verf. si quaras, Alexand. Ambrosin. cap. 8. Marta de iurisdict. part. 2. edisi. 5. 1. m. 29. Diana d. tract. 1. de immunit. Eccles. resol. 19. Ludou. Correa d. part. 3. n. 3. Farinac. d. q. 28. num. 68. & in tract. huius tit. num. 167. vbi quod in Constitut. Gregor. XIV. heresis crimen exprimè inter exceptos calus numeratur, quod quidem etiam locum habere videtur in vehementi suspecto de heresi, ut volerunt Peregr. d.c. 8. num. 8. Farin. d. tract. de immunit. n. 17.5. Diana d. tract. 1. de immunit. Eccles. resol. 38. Et multò magis procedit in apostola, Simach. de Catholicis inst. tit. 6. n. 4. & 5. Peña in direct. Inquisit. part. 2. quest. 49. comment. 7. 4. Decian. lib. 6. c. 26. num. fin. Soar. de Pace d. §. 3. n. 10. Bobadil. in sua politica, lib. 2. cap. 14. n. 56. Marta d. 6. 5. 1. num. 29.

448 Collectanea Doct. in lib. III. Decretal.

Mat. Ital. d.lib. 1. cap. 3. §. 1. num. 17. vers. ex his ergo apparet. Farin. dict. strab. n. 169. & idem esse in apostola à Religione, existimauit Peregrin. de immunitate. cap. 12. n. 16. quod verum esse in Ecclesiis & Monasteriis eiusdem Religionis, à qua apostatauit, non autem in aliis, resoluunt Bobad. in sua poli. lib. 2. c. 14. n. 57. Mar. Ital. d.c. 3. §. 1. n. 17. vers. ex his ergo apparet. Duard. in Bull. Can. lib. 2. Can. 15. q. 16. n. 15. Diana resol. moral. p. 1 strab. de immunitate. Eocle. resol. 23.

3 In gloss. Publicius latro. ibi. & raptore virginum. Notatur ad hoc quod raptore virginum, & adulteri gaudent Ecclesiastica immunitate, vt per Hostiens. hic n. 1. & Abb. à n. 14. Decian. d.lib. 6. c. 2. 8. n. 22. Soar. de Pace d.c. 3. §. 3. a.n. 141. Gutier. præc. lib. 3. q. 5. Card. Tsch. d. verbo Ecclesia, concil. 11. n. 35. & 36. Soar. d.lib. 3. o. 1. n. 17. Azor. p. 2. lib. 8. c. 9. q. 9. vers. quid vero de raptoriibus. Mar. Ital. d.lib. 1. c. 3. §. 2. n. 8. Farinac. dict. strab. n. 87. Ludouic. Correa d.p. 31. n. 14.

S V M M A R I V M.

- 1 Clerici non debent necessitatibus, seu utilitatibus citatum, quo aliorum locorum, etiam ubi laicorum non suppetunt facultates, subvenire, nisi prius Romanus Pont. consulatur. Sententiae, & constitutiones editae à laicis collectantibus Ecclesiam sunt ipso iure irrite, nec vbi tempore connalescant: Rectores excommunicati ob graviora præmissa remanent excommunicati etiam post depositum officium.
- 2 Collectanea, & onera de consensu Episcopi, & clericorum non possunt nisi quando laicorum facultates non suppeterent.
- 3 Collecta, & onera Ecclesiasticis personis imponere non nisi de consensu Papa laicus licet.
- 4 Confusio non tribuit ius laicis imponendi collectas, & onera Ecclesiasticis.
- 5 Successoris in officio imponentium collectas, vel onera Ecclesiasticis, excommunicationi subiiciuntur nisi intra mensem satisfecerint.
- 6 Bulla in Cœna Domini can. 18. ignorat decreta Consiliorum generalium.
- 7 Clerici etiam in minoribus dummodo incedant in habitu, & tonsura, & inserviant in Diuinis, immunes sunt à tributis & collectis.
- 8 Oblation perpetua alicui Religioni, vel Ecclesiæ, quia sunt Ecclesiastica persone, eximuntur à tributis, & gabellis.
- 9 Conuersi, quia sunt veri Religiosi, eximuntur à tributis.
- 10 Fratres, & Sorores teriy Ordinis S. Francisci in communitate religiose viventes sunt Ecclesiastica persone, & gaudent immunitate à tributis.
- 11 Nonius immunitus est à gabellarum solutione.
- 12 Commendatarii Ordinum Militarium immunes sunt à gabellis & tributis.
- 13 Cœsa per excommunicationem denuntiatum, sive notarium Clerici percussum pertinentia ad iurisdictionem, sunt prouersus nullæ.

C A P. Aduersus. VII.

Clerici collectari non possunt in necessitatibus, & utilitatibus ciuitatum, vel aliorum lodorum, etiam quando non suppetunt facultates laicorum, nisi prius consulatur Papa. Item constitutiones, & sententiae, quibus laici imponunt collectas, vel onera Clericis sunt nulla, & nullo yngnam tempore vali-

turæ. Item excommunicatus ob prædicta nisi satisficerit, etiam si relinquat officium, remanet excommunicatus, & qui succedit officio, si intra mensem non satisfaciat, remanet excommunicatus. Colligitur ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabat. Joan. Andri. Butr. Host. Anch. Hennic. Panorm. Vinius. in ratione lib. 3. iuris Pontif. pag. 457. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 549. remissiu Ximen. in concord. part. 1. & 2. desumitur ex Concil. generali Lateranensi. sub Innocent. III. cap. 46. & referunt ab Anton. August. collect. 4. Decret. lib. 3. sub tit. de confis. cap. 3.

Vix. si quando foris, &c.] In Cone. Lateranensi, sub Innocent. III. de quo in hoc text. innovata est dispositio non minus. sup. hoc tit. sub Alex. III. & sublata facultas imponendi collectas, & onera de consensu Episcopi, & Cleri, nisi quanto laicorum facultates non suppetterent, vt per Borrel. conf. 74. n. 32. Marta de insuff. p. 4. cent. 1. cap. 1. n. 52. Decian. conf. 51. n. 31. lib. 2. Bellet. disquisit. cleric. p. 1. tit. de exempli. cleric. & cor. dem bonorum. §. 2. n. 3. Molin. de iustit. tract. 2. diff. 67. Carol. de Grassi. de effectu. cleric. effectu. 3. n. 244. Soar. lib. 4. de immunit. c. 2. 6. n. 15.

Romanus Pontifex prius consularis.] Ergo collectas, & onera Ecclesiasticis personis imponere non nisi de consensu, & expressa Summi Pont. licentia, laicus licet, vt per Nauart. in manu. 17. n. 207. Duard. in Baliam Cœna Domini can. 18. q. 3. Mar. Alter. de cœfari lib. 5. diff. 19. c. 2. Carol. de Grassi. d. effectu. 3. num. 187. Ita vt nec consuetudo tribueret possit ius laicis impendi collectas, & onera Ecclesiasticis, vt per tec. in e. quoniam, de cœf. lib. 6. docent Ruin. conf. 11. in finis tom. 4. Sord. conf. 41. tom. 1. Fillinc. tract. 16. o. 11. quæsto 2. num. 29. 3. Soar. lib. 4. de immunit. c. 32. Valer. Reginald. in præc. fori penit. lib. 9. num. 181. Duard. can. 18. q. 20. n. 6. Carol. de Grassi effectu. 3. n. 10. Bellet. d. i. de exempli. cleric. 6. n. 1. Intellige supradicta de consensu Romani Pontif. procedere in case vbi agitur de utilitate tantum publica, non vero vbi contributio non fit solùm propriæ utilitatæ publicæ, sed etiam ob priuatam ipsorum clericorum, veluti pro expensis factis tempore pestis, ita Sylvest. 18. summ. verbo immunitas, quæf. 5. n. 20. Megal. in part. lib. 2. cap. 17. q. 6. num. 1. 21. & conf. 72. num. 18. Molin. de iustit. tom. 3. diff. 6. 72. n. 5. conclus. 3. Paul. Layman. in Theolog. mor. lib. 4. tract. 9. cap. 6. num. 7. Quanda enim necessitas publica concernit de directo, & principaliter aquæ utilitatæ Ecclesiasticorum, & laicorum, tunc debent Ecclesiastici contribuere, non tamen ad deliberationem solius populi, sed oportet quod Clerus, & populus simul conueniant, & liberent, quia quod omnes tangit debet ab omnibus approbari; & si in tali casu Clerus sine legitima causa nollet consentire, possent laici implorare auxilium superioris Ecclesiastici, vt compellat Clericos, vide Salom. in 2. 2. tom. 2. q. 78. art. 5. contrah. 1. Azor. p. 1. lib. 5. c. 19. q. 1. Petr. de Ledesma in sum. tom. 2. tract. 7. cap. 2. concl. 7. Joan. de la Cruz in direct. conf. p. 1. præc. 7. q. 7. art. 3. dub. 1. concl. 1.

Et successores ipsius, &c.] Notatur ad hoc quod successores in officio imponentium collectas, vel onera Ecclesiasticis excommunicationi subiiciuntur, nisi intra mensem satisficerint, vt per Soar. de cœf. diff. 21. secl. 2. n. 10. Fillinc. d. quæf. 2. 7. 302. Alter. diff. 10. c. 1. col. 3. Duard. q. 19. adentes huicmodi successores ne excommunicatione obstringantur, teneri præstare satisfactionem inducendo. Committantur ad satisfactionem, in cuis utilitatem conceffimus est tributum, seu collecta, in defectu vero Committantur teneri ipsos successores ad restitucionem danni, quæ

De Immunitate Eccles. &c. Tit. X L I X. 449

quod Ecclesia, vel Ecclesiastica persona ex impositione illius collecta passa sunt, modis successores sive heredes praedecessorum, qui collectam impo- fuerunt; si vero non sint heredes, sed simpliciter successores in officio, seu magistratu, vel consularu, non tenentur ex propriis, sed ex bonis communibus, curando satisfactionem prestat ab his, quibus collata applicata sunt.

6 Dubium est an textus de hac re loquentes, videlicet hic de quo in presenti, & in cap. non minus, supra hoc tit. & in cap. Clericis, hoc eod. tit. lib. 6. & in cap. quāquam, de censib. eod. lib. & in Clem. presenti, illo tit. de censib. cum similibus, innoverunt in Bulla in Cœna Domini canon. 18. in quo communis tenet sententia innovari solū decreta Conciliorum generalium quoad illas actiones, quae in Bulla exprimuntur, ut per Tolet. in i. strukt. Sacerd. lib. 1. c. 30. n. 20. n. 8. vers. pofremo, Valer. Reginald. lib. 9. n. 375. ad fin. Sive de censur. lib. 8. c. 2. num. 11. Duard. q. 19. Soar. d. disp. 21. scđ. 2. n. 100. Anton. de Sousa in bullam Cœna, c. 19. disp. 4. n. 4.

Deinde dubitari potest an censuræ, & penitentia laicorum Canonum, que in Bulla Cœna Domini can. 18. innoverant, censeantur ob innovationem resernatae, sicut excommunications Bullæ: Communis opinio affirmit, quia idem est innovere factos Canones, ac illos de novo edere, & ferre, Tolet. d. c. 30. n. 4. Alter. d. disp. 19. c. 5. col. 5. vers. bis omnibus, Duard. lib. 1. can. 3. q. 3. Fillius. truct. 16. c. 1. questio 5. n. 30.

7 Et Ecclesiasticos viros.] Non solum si in sacris constituti sive Ordinibus, verum etiam si in minoribus, dummodo incidant in habitu, & Tonsura Clericali, & inserviant in Diuinis, iuxta requisita Concil. Trid. scđ. 23. de reform. c. 6. quos quidem immunes esse ab omnibus oneribus, & gabellis docent Convar. pract. c. 3. sub num. 9. Flores de Mena var. quest. p. 2. q. 21. n. 199. Nicol. Garc. de benef. p. 2. c. 2. n. 5. cum seqq. Fr. Franc. Coriolan. in explicat. Bulla in Cœna Domini ex- comm. 18. vers. quam amplia. Azor. p. 3. lib. 5. c. 9. q. 6. Soar. contra Regem Anglie, lib. 4. c. 27. n. 14. Homo boni, de Bonis de examine Eccles. p. 1. truct. 7. c. 29. q. 120. Fillius. tom. 1. truct. 16. c. 11. n. 298. Valer. Reginald. in praxi fori paenit. lib. 9. c. 25. n. 376. Mar. Alter. de censur. tom. 1. disp. 19. lib. 5. c. 6. dub. 10. Cenal. in tract. de cognosc. per viam violentia in proxim. c. 7. n. 2. Molles. in simili. tom. 1. truct. 6. c. 10. n. 65. & tom. 2. truct. 12. c. 22. n. 162. Layman in Thelog. moral. lib. 4. truct. 9. c. 6. n. 3. Verum non improbabiliter tenent alij Clericos in minoribus etiam non habentes requisita Concilij d. c. 6. esse de iure communi exemplos à solutione gabellariorum, quia Concil. loquitur de priuilegio fori, & tantum restrigunt illis hoc priuilegium, immunitas vero à tributis non dependet a priuilegio fori; quare ita docent Less. de iustit. lib. 2. c. 3. dub. 5. n. 38. Molin. de iustit. tom. 3. truct. 2. disp. 270. n. 5. Malder. in 2. 2. truct. 5. c. 6. dub. 8. Paul. Comitol. respons. moral. lib. 6. q. 20. Torreblanc. in defen. lib. 2. de magia, c. 6. n. 69.

8 Primo amplia in oblatis aliqui Religioni, vel Ecclesiæ, quando oblatio est perpetua, & cum obligatione seruendi in perpetuum, ut per Flores de Mena d. q. 21. n. 194. tales enim dicuntur Ecclesiastice per- sonæ, Moderni. de iurisd. p. 4. casu 113. num. 37. Card. Tusch. tom. 5. lit. O. concl. 16. Peregrin. var. lib. 6. n. 71. Fr. Paulin. Betti. Lucens. in praxi crimin. Regul. tit. 1. c. 3. num. 3.

9 Secundo amplia in contronersis, ut per Flores d. q. 21. n. 194. tales enim sunt viri Religiosi, Prax. Episcop. p. 2. verbo oblati, Peregr. d. lib. 6. n. 7. Nicol. Garc. de benef. p. 1. c. 4. n. 11.

10 Tertiò amplia in Fratribus, & sororibus tertij Ordin. Barbos. Collect. Tom. II.

dinis B. Francisci in communitate religiosè viuentibus, quia tunc veri sunt Religiosi, vide Vulpel. de li- beritate Eccles. p. 3. n. 29. & 30. Flores de Mena d. q. 21. n. 197. Soar. de censur. disp. 22. scđ. 1. n. 20. Molin. de iustit. tom. 4. truct. 3. disp. 30. n. 4. in princ. Fr. Paulin. Betti. Lucens. d. tit. 1. c. 3. n. 6. Calti. Sicilia decis. 88. Aloys. Ricci in collect. decis. p. 4. collect. 1051. Carol. de Graffis de effectib. Cleric. effectu 1. n. 92. Quamvis indistinctè vere esse Religiosos teneant Fr. Emman. quest. Regul. tom. 2. q. 65. art. 4. Marta de iurisd. p. 1. casu 113. n. 36. Card. Tusch. tom. 4. lit. F. concl. 470. Decretum super statu mulierum, tertij Ordinis in priuatis dominibus degentium, illarumque ad habitum admissione, emanatum à sacra Congreg. Illustr. Card. negotiis Episcoporum & Regularium præpositorum die 20. Decembris 1616. refert Erasma Cockier de iurisd. Ordinariis in exemptos, p. 1. q. 17.

Quarto amplia in nouitio, illam enim immunitam esse a gabellariorum solutione, tenent Perrachin. de ga- bellis. p. 1. princ. n. 56. Gutier. eod. truct. q. 95. an. 22. Barth. à S. Fausto in thesauro Relig. lib. 5. q. 175. Molin. de iustit. truct. 2. disp. 67. 1. n. 2. Fr. Emman. quest. Regul. tom. 2. q. 47. art. 8. ad fin. & tom. 3. q. 74. art. 9. Marta de iurisd. p. 4. casu 121. num. 24. Flores de Mena d. q. 21. n. 198. Cur. Philip. p. 3. §. 1. n. 12. Sanch. in precepta De- calogii, tom. 2. lib. 6. c. 10. n. 16. Quicquid rem hanc pendere ex futura professione tenent Girond. de ga- bell. p. 7. in princ. n. 46. Parlad. rerum quotid. lib. 1. c. 13. §. 1. n. 21. in 2. edit.

Quinto amplia in Commendatariis Ordinum Mi- litarum, ut sunt in Lusitania Ordinis D. N. Iesu Christi, S. Iacobi, ac S. Benedicti de Anis, & in Ca- stella S. Iacobi Alcantara, & Calarau, hos enim collectari non posse resoluti Flores de Mena d. q. 21. n. 204. præcipue si sunt professi, Fr. Emman. quest. Regul. tom. 2. q. 62. art. 14. Bobadil. in sua politica, lib. 2. c. 18. n. 86. & c. 18. n. 17. in fine, Diana in resol. moral. p. 1. truct. 2. resol. 49.

Adiuvimus ut constitutiones, &c.] Notandum ad hoc quid gesta per excommunicatum denuntiatum, sive notorum Clerici percussorem, sive index Ordinarius, sine delegatus sit, pertinencia ad iurisdictionem, sunt proposita nulla, ut per Gutier. canon. lib. 1. c. 1. n. 75. Sanch. de Matrim. lib. 3. disp. 22. n. 36.

CAP. Quia plerique. VIII.

Prelati qui pro procuratione, vel servitio impen- dendo Legato, vel alteri plus extorquent à subditis quām impendant, extorta restituere debent; & tantundem tenentur dare pauperibus. Item superior apud quem fit querela est negligens pro executione huic statuti, canonice puniri debet. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Ioan. Andr. Butr. Host. Anch. Henric. Panorm. Viuian. in ration. lib. 3. iuris Pontificis pag. 458. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 550. remissiæ Ximen. in concord. p. 1. de- sumitur ex Concil. generali Lateran. c. 5. refertur ab Ant. August. collect. 4. Decret. lib. 3. sub tit. 18. de cen- sibus, c. 4.

De procuratione Episcopis debita dixi de off. & potest. Episcop. p. 2. alleg. 73. & n. 45. & de charitatibus subdio latè ead. p. 2. alleg. 8. per totam.

S V M M A R I V M .

1 Ecclesia non consecrata, & n. 2.
3 Interdicta,
4 Polluta,
5 Dignita sine auctoritate superioris
se adgit spes refectio[n]s,
6 Cemeterium Ecclesie,
7 Atrium, seu porticus Ecclesie ad-
herens,
8 Fores, & ianua Ecclesie,
9 Hospitale fundatum auctoritate
Episcopi,
10 Oratorium constructum auctorita-
te Episcopi,
11 Sacerdos portans in manibus san-
ctissimum Sacramentum Eu-
charistie,
12 Palatium Episcopi,
13 Domus Cardinalium,
14 Monasteria Religiosorum. | Ecclesiastica
gaudent immu-
nitate. |
|--|---|

C A P . Ecclesiae, IX.

Gregor. IX.

Eccl[esi]a licet non consecrata, si in ea diuina Officia celebrantur, gaudet immunitate, quia dedica-ta obsequiis diuinis non est profananda v[er]bis teme-rarii. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Ioan. Andr. Butr. Host. Henric. Anch. Panorm. Viu. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 459. Alagona in compend. iuris Caron. pag. 550. remissiu[er]e Ximen. in con-cord. p. 1.

Hanc eandem concl. ex hoc text. desumunt gloss. verbo admittitur. Host. ante n. 1. Anch. in summ. & in t. notab. Butr. in summ. Abb. à n. 1. Zabar. in princ. & Anan. n. 1. Ordin. Reg. Lust. lib. 2. tit. 5. in princ. Couar. var. lib. 2. c. 20. n. 4. Remig. Clar. Bonacol. & alii relati per Farin. in praxi crimin. q. 28. n. 34. Angel. Sylvest. Ta-bien. Arimil. Rosel. S. Anton. & plures alii apud eund. Farin. in tract. huinus tit. n. 255. Anastaf. German. de sa-crorum immunit. lib. 3. c. 16. n. 2. 2. in fine, vers. h[ab]o oppor-tune, & à n. 2. 3. Azor. insit. moral. p. 2. lib. 8. c. 8. q. 1. Card. Tusch. verbo Ecclesie, concl. 9. n. 12. Soar. de Relig. tom. 3. lib. 3. c. 3. n. 1. vers. smo etiam, Alex. Ambrofin. in tract. huinus tit. c. 10. n. 2. Ludou. Miranda de ordine in-dia. q. 16. art. 7. concl. 2. Camil. Borrel. in summa omnium decisi. lib. 3. n. 3. Franc. Leo in shefawo fori Eccles. p. 1. c. 13. n. 7. Mar. Ital. in tract. huinus tit. lib. 1. c. 4. s. 3. n. 1. 2. Fr. Raphael de la Torre in 2. q. 99. art. 3. disp. 7. gradu 8. Peregrin. in tract. huinus tit. c. 4. n. 3. & c. 16. Fillius. tract. 1. 5. c. 6. q. 8. n. 150. quicquid dicat Dec. in tract. crimin. lib. 6. c. 24. n. 24. vers. quod tam[en] ego, & Ludou. Correa in repet. cap. inter alia, insit. hoc tit. p. 2. n. 8. In-tellige procedere etiam quod non adhuc in Ecclesia non consecrata diuina Officia celebrata fuerint, dummodo Pontificali auctoritate canonice interuenient, & primarium lapidem ponente construenda fuerit, in-terpretando verba text. ibi: *In qua diuina mysteria celebantur, id est, celebrari possunt, cum ad id Ecclesia apta sit, ita tenent in presenti*, Host. ante n. 1. in verbo celebantur, & in verbo dicata, Ioan. Andr. n. 4. vers. in gloss. 1. Anch. n. 4. Butr. n. 6. Abb. n. 5. & 6. Anan. n. 3. in fine, Farin. d. q. 28. n. 34. & in tract. huinus tit. n. 2. 58. Anastaf. German. d. c. 16. à n. 2. 3. Card. Tusch. d. verbo Ecclesie, concl. 9. n. 12. Villag. de extensione legiān, cap.

fin. à n. 18. Mar. Ital. d. s. 3. n. 14. Quamvis sumpto at-
guento à contrario sensu ex hoc text. supradictam
resolutionem procedere, dummodo in Ecclesia non
consecrata diuina Officia celebrantur, alia securi, di-
cant gloss. hic verbo celebrantur, Butr. n. 2. & 3. Zabar.
vers. quero si in Ecclesia, Dec. d. c. 24. n. 24. vers. con-
cedendo tamen, Alex. Ambrofin. d. c. 10. n. 1. vers. quad
principiū.

Primo amplia supradictam principalem text. con-
clusionem procedere in Ecclesia interdicta, ad quam
si quis confugiat, illius immunitate gaudet, vt do-
cent in presenti, Host. num. 2. vers. sed manquid, Ioan.
Andr. n. 2. Anch. n. 3. Abb. n. 8. vers. tertio quo, &
Anan. n. 3. Dec. d. c. 24. n. 26. & c. 25. n. 20. in fine, Card.
Tusch. d. concl. 9. n. 9. Cur. Philip. p. 5. s. 12. n. 15. Azor.
d. c. 8. q. 4. Farin. d. q. 28. n. 35. & in tract. huinus tit. n. 159.
Soar. d. lib. 3. c. 9. n. 6. Villag. d. cap. summum. 29. Camil.
Borrel. d. tit. 2. n. 38. Mar. Ital. d. s. 3. & n. 7. Fr. Raphael de la
Torre d. gradu 8. vers. singula, Peregrin. in tract. hu-
ius tit. c. 4. n. 13. Ludou. Correa in repet. d. cap. inter alia,
p. 2. n. 9.

Secondo amplia in configiente ad Ecclesiam pol-
litam, vt per Remig. in tract. huinus tit. ampl. 4. Soar.
lib. 3. c. 9. n. 6. Bobadil. in sua politica, lib. 2. c. 14. n. 80.
Ludou. Correa loco proxime citato.

Tertio amplia in configiente ad Ecclesiam dimi-
tam, & destrutam sine auctoritate superioris, si ab-
sit refectio[n]s spes, vt per Remig. Clar. Bonacol. &
alios apud Farin. d. q. 28. num. 71. & in tract. huinus
n. 269. Soar. de Pace in tract. tom. 1. p. 5. c. 1. s. 3. n. 3.
Sanch. de matrim. lib. 9. disp. 1. 5. n. 37. Card. Tusch. d.
concl. 9. n. 10. Villag. d. cap. fin. n. 38. Camil. Borrel. d.
tit. 3. n. 39. Alex. Ambrofin. d. cap. fin. n. 3. Mar. Ital. d.
§ 3. num. 13. Gambacurt. de immunit. lib. 4. c. 2. num. 11.
Ludou. Correa in repet. d. cap. inter alia, part. 2. n. 18.
ubi ait hanc resolutionem sibi non placere, preferit
si totaliter Ecclesia destratur, vel etiam in partem
corruat.

Quarto amplia in configiente ad cemeterium,
Ecclesiae, vt per Dec. d. cap. 2. 2. num. 28. & cap. 23.
num. 10. Anastaf. German. d. c. 16. num. 30. vers. deca-
merio, cum seqq. Card. Tusch. d. verbo Ecclesie, con-
cluſ. 1. o. n. 3. Azor. d. c. 8. q. 6. Soar. d. lib. 3. c. 7. n. 8. Franc.
Leo d. c. 13. n. 2. Alex. Ambrofin. d. c. 10. n. 5. Mar. Ital.
d. c. 4. s. 7. Farin. in tract. huinus tit. n. 262. vbi n. 164.
intelligit etiam si cemeterium separati sit ab Ecclesia.

Quinto amplia in configiente ad Ecclesie atrium,
seu porticum eidem adhaerentem, vt per Dec. d. cap. 1. 4.
n. 31. verbo atrium vero, & c. 2. 5. n. 2. & 13. Card.
Tusch. d. concl. 9. n. 3. & 7. & concl. 10. Villag. d. cap. fin.
n. 36. Alex. Ambrofin. d. c. 10. n. 6. Azor. d. c. 8. q. 7. Cur.
Philip. d. s. 1. 2. n. 14. Bobadil. d. lib. 2. c. 14. n. 8. Soar.
lib. 3. c. 9. n. 7. & sub n. 9. Ludou. Correa in repet. d. cap.
inter alia, p. 2. n. 5. Sieu ad fores, & ianuam ipsius 8
Ecclesie, eam ad minus manibus tangendo, praecepit
si clausa fuerit, Barbat. conf. 33. n. 9. & 10. Dec. d. lib. 6.
c. 2. 5. n. 17. Nau. in man. c. 25. n. 17. ad fin. Franc. Leo d.
c. 1. 3. n. 11. in fin. Farin. d. q. 28. n. 25. & d. mali. n. 279.
Ludou. Correa d. p. 2. n. 16. & etiam ad scalas Eccle-sie, Card. Tusch. d. verbo Ecclesie, concl. 10. n. 3. &
censoisse sacram Card. Congreg. referit Farin. d. mali.
n. 180. Et etiam supra tecum, Soar. d. lib. 3. c. 9. n. 8.
vers. sed quid, Mar. Ital. d. lib. 1. c. 4. § 9. num. 24. & 25.
Ludou. Correa d. p. 2. n. 12.

Sexto amplia in configiente ad hospitale, si fu-
rit fundatum auctoritate Episcopi, vt per Decian. d.
cap. 24. n. 3. Bald. Marfil. Alexand. Iaf. Conrad. Comat.
& alios apud Farin. d. q. 28. num. 36. & 47. Maſcard. de
probat. concl. 8. 6. 9. num. 18. Franc. Leo d. c. 13. n. 8. Soar.
d. lib. 3. cap. 9. num. 9. Villag. d. cap. fin. n. 34. & 35. Mat.
Ial.

De Immunitate Eccles. &c. Tit. XLIX. 451

Ital. d.lib.1.cap.4.§.8. Azor. d.c.8.9.2. Flores de Mena var.lib.2.9.32.num.175.cum seg. Valaf. conf. 105.m.3. Cardos. in praxi indicum , verbo Ecclesia , n.75.Nicol. Garc. de benef. p.5.c.1.n.601. & 602.Fr. Ludou. Mirand. d.art.7. concl. 2.in fin. Cur. Philip. d.c.12. n.2. Camil. Botrel. d.tit.3. n.9.

10 Septimū amplia in configiente ad Oratorium , si autoritate Episcopi constrūctū fuerit, vt docent in presenti, Hofst. ante n.1.vers. unde oratoria.Ioan. Andr. n.1.in verbo Ecclesia , Anchāt. n.2. Butr. m.3. Abb. n.7. vers. secundū, Zabar. vers. fecundū quarto, & Anan. n.4. ver. vīnum autem, Anastaf. Germon. d.c.16.n.29. & 30. Card. Tusch. d. verbo Ecclesia , concl. 9. n.15. & verbo immunit. 59.num.24. Azor. d.c.8.q.3. Soar. d.lib.3. 2.9.num.10. Mar. Ital. d.c.4.§.4. Filiuc. trāct. 15.c.6.9.8. n.150. Peregrin. d.c.4.à num.62. Ludou. Correa d. p.2. num. 215.

11 Octauū amplia in configiente ad Sacerdotem portantem in manibus Sacrofāctū Eucharistia sacramentum , Palat. in repet. rubr. de donat. inter virum, §.38. n.15. Roman. sing. 339. incip. Dicamus . Paul. Fusch. lit. L , sing. 156. Bonacof. commun. crimin. verbo condemnatos ad mortem. Percez. 1. in gloss. Ecclesia , vers. unde notanter , tit. 1. lib. 1. Ordinam. pag. 17. & in l.3. gloss. del cuerpo de nostro señor , eod. tit. & lib. 5. pag. 24. Cur. Philip. p.3. §.1.2. n.8. Tanner. in 2.2. dīsp. 5. q.8. dub. 1. n.14. Megal. in 3. part. lib. 4.c.2.9.1. n.38. Iacob. de immun. Eccles. lib. 4.c.6.n.4. Ludou. Correa d. p.2.n.24. Nauar. in man. c. 2.5.n.18. vers. & Prebyster. Couar. d. c.20.n.6. Clar. §. vlt. q.30.n.24. Remig. ampliat. 18. à n.1. Anastaf. Germon. d.c.16. à n.5.2. Archidiac. Abb. Roman. Alber. Imol. Iason. Socin. Corset. Cotta. Resta. Castald. Anton. Gom. Plac. & alij apud Farin. d.q.28. n.11. Soar. de Pace in pract. tom. 1. p.5. cap. 3. §.3.n.36. Ceull. communis contra communes , q.169. & in tract. per viam violent. p.2. q.42. Fr. Ludou. Miranda de ordine indic. q.15.art. 5.concl.... & q.16.art. 7. concl. 2.in fine , Cardof. d.verbo Ecclesia , n.78. Marta de viri dīsp. p.2.c.50.n.27. Card. Tusch. d.verbo Ecclesia , concl. 10.n.3. Petr. Gregor. Syntagma iuris , lib. 33. c.21.n.14. Soar. d.lib. 3.c.9.n.10. vers. vñdēm non omittam , Alexand. Ambrosi. d.c.10. n.2. Cened. ad Decretal. collect. 5. n.2. & præt. ac canon. quæst. lib. 1.q.42. n.13. Mar. Ital. d.lib. 1.c.4. §.10. Peregrin. d.c.4.n.78. Diana ref. moral. p.1. tract. de immunit. Eccle. refol. 28. vbi subdit eadem immunitate gaudere reum quando fugiens à satellitibus se immisceret inter illas personas , quæ associant venerabile Sacramentum Eucharistia , etiam si non tangeret Sacerdotem , vel haftam baldachini , & in fine , post Aloys. Ricc. p.3. decis. 88. n.5. resolut quid configiens ad Sacerdotem portantem olem sanctum infirmis , non gaudet immunitate Ecclesie.

12 Nond amplia in configiente ad domum , seu palatū Episcopi cap. id constitūtus 17. q. 4. Anastaf. Germon. d.c.16. à n.45. Villag. d. cap. fin. n.37. Soar. dīc. 9.n.9. in fine , Azor. d.c.8. q.5. Bobadil. d. lib. 2. c.14.n.84. Peregrin. d.c.4.n.69. Camil. Botrel. d.tit. 3. n.50. Ambrosi. d.c.10. n.7. Mar. Ital. d.lib. 1.c.4. §.9. n.1. Farin. d.q.28. n.38 in tract. huīus tit. n.269. Ludou. Correa d. p.2.n.19. ampliantes quanvis non sit intra confines ad quadraginta passus , sed ab Ecclesia distet de quo etiam Megal. in 3. part. lib. 4.c.2. q.1.n.36. Giurb. conf. 10. n.13. Gambacurte. de immunit. Eccles. lib. 4.c.3. num. 7. quamvis contrarium , imo quid reus configiens ad Palatū Episcopi , qui non sit intra confines , & 40. passus , sed longè ab Ecclesia distet , gaudet immunitate , teneat Bobadil. in sua politica , lib. 2.c.14.n.85. Ambrosi. de immun. c.10.n.7. Bonac.

de legib. dīsp. 3.q.8. §.2. n.7. Pias. in praxi Episcop. p.2. c.4.art. 7.n.2. Hinc Cardinalium domos , in quibus extat Oratorium vbi diuina Officia celebrantur , gaude immunitatis Ecclesiastice priuilegio , tenent Clar. §. fin. q.30. vers. item add. Card. Tusch. concl. 9. n.12. Mar. Ital. d. §.9. num. 29. Farin. in tract. huīus tit. n.274. Peregrin. d.c.4.n.75. afferentes huiusmodi priuilegii hoc tempore non sernati in Urbe Roma , vt confuletur bono publico , & delinquentes puniantur , qui vix puniri possent si huiusmodi priuilegii in Urbe seruaretur , Diana d. tract. de immunit. Eccles. resol. 37.

Decimū amplia in configiente ad Monasteria , seu domos Religiosorum tam Regularium , quam secularium , aliaque loca sacra , aut Religiosa , vt patet ex Bulla Gregor. XIV. vbi , Monasteriis , dominis locisque sacris , nū Religiosis , vt per Couar. d. lib. 2. c.20.n.4. Sayt. de censur. lib. 3.c.29. n.16. Soar. d.c.9.n.9. Mar. Ital. d.lib. 1.c.4. §.8. Farin. in tract. huīus tit. n.265. Peregrin. d.c.4. à num. 49. Card. Tusch. tom. 4. lit. 1. conclus. 59. num. 34. Ludou. Correa d. p.2. num. 2. cum seqq.

S V M M A R I V M.

- 1 Delinquentis in Ecclesia non gaudet eius immunitate , & n. 2. intellige quando ex proposito , & sub spe immunitatis , vt n.3.
- 4 Adulteria , & virginis raptem perpetrans , Ecclesiastica immunitate non gaudet.
- 5 Delinquentis prope Ecclesiam , si post delictum ad eam configiat , an eius immunitate gaudere debet , ostenditur.
- 6 Delinquentis in una Ecclesia potest etiam capi in alia , etiam in ea non deliquerit.
- 7 Delinquent semel in Ecclesia , illius immunitate non gaudet , etiam pro alijs delictis ante , vel post eam extra Ecclesiam commissis.
- 8 Ecclesia existens si vulnerauerit aliquem existentem extra Ecclesiam eius , non gaudet immunitate.
- 9 Mandans in Ecclesia occidere aliquem existentem extra Ecclesiam , eius non gaudet immunitate.
- 10 Vulnerans in Ecclesia extra membrorum mutilationem illius gaudet immunitate.
- 11 Delinquentis in Ecclesia si delictum fuerit leue , gaudet eius immunitate.
- 12 Furantes in Ecclesia an illius gaudent immunitates ostenditur.

C A P. Immunitatem. X. & vlt;

Immunitate Ecclesiastica non gaudent , qui sub spe impunitatis in Ecclesiis , vel cœmeteriis delinquent , quia reddiderunt se ea indignos. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Ioan. Andr. Anan. Butr. Hofstens. Henric. Anchāt. Panorm. nouissime D. Ludouic. Correa , insignem edidit repetitionem , Vitian. in rationali libri tertii iuris Ponificij . pag. 459. Alagona in compendio iuris Canon. pag. 550. remissione Calaf. in annot. & Ximen. in concord. p.1. & 2.

Hanc eandem conclusionem ex hoc text. defūtunt Couar. lib. 2. variar. cap. 20. num. 15. Anton. Gom. variar. tom. 3. cap. 19. num. 2. Boër. decis. 109. n.3. vers. fallit quarto , Clar. §. fin. q. 30. num. 15. & q. 39. num. 12. Vulpell. de libertate Eccles. p. 1. n. 17.

P B 4 Patez

REOSA
us Can
VI
10

452 Collectanea Doct. in lib III Decretal.

Perez l.6. tit.2. lib.1. Ordin. pag.43. Menoch. de presump. lib.5. presumpt. 10. Anafas. Germon. de sacrorum immunit. lib.1.c.6.n.79. Azeued. l.3.n.23. cum seqq. tit.2.lib.2. noue recip. Gutier. prae. lib.3.q.1. Cur. Philip. p.3. §.12. n.20. Soar. de Relig. tom.1. lib.3.c.11. n.6. cum seqq. Card. Tusch. verbo Ecclesia, concl.11. n.10. & 21. cum seq. Alex. Ambros. in tract. huius tit. c.5. n.1. & 2. Franc. Molin. de sacra homicidio amittenda immunitate, vers. tandem questio, num. 59. Farin. in praxi crimin. q.28. num. 52. cum seqq. & in tract. huius tit. num. 55. Bobadil. in sua politica, lib.2. c. 14. num.24. Ioseph. Sesse. Aragonia decif. 141. per totam. Fr. Raph. de la Torre in 2.2. q.99. art.3. disf.7. gradu 7. vers. minquid, Ludou. Rodolph. var. quest. lib.2.q.36. num. 5. Mendez à Castro in praxi Lustiana, lib.5. c.1.n.34. & 35. Camil. Borrel. in summa omnium decif. tit.3. n.8.

3 Intellige quando ex proposito, & sub spe impunitatis quis in Ecclesia deliquerit, secus si non deliberat, & ex proposito, vt puta casu vel in rixa, vt per Host. in presenti, n.2. in verbo, que nisi, Ioan. Andt. n.1. 2. & 5. Anchar. n.3. & 4. Butr. n.1. & 2. Zabar. col.1. & 2. Abbm. 1. & 8. Anan. n.1. 7. & 8. Gutier. d.c.1. num.3. vers. at quoniam, & n.5. Azeued. d.l.3. & n.23. Card. Tusch. d.concl. 14.n.13. & 14. Azor. instit. moral. p.2. lib.9.c.9.q.9. Villag. de extenione legum, cap. fin. n.47. Mar. Ital. in tract. huius tit. lib.1.c.5. §.1. n.1. Ioseph. Sesse. d. decif. 141. & n.8. Aloys. Ricc. in praxi aurea, resol. 157. vbi tenet spem de qua in hoc text. ille finaler. Sub spe autem immunitatis dicuntur quis delinquere in Ecclesia, quando ex electione, & proposito delinquit, vt cum aliis resoluti Aloys. Ricc. d. resol. 157. n.2. & delictum commissum in Ecclesia sine spe gaudendi probatur quod non ex proposito & consolto, sed ex repentina animi affectu sit commissum, vel casu fortuito, vt tener Ioseph. Sesse. d. decif. 141. n.9. Quanvis contrarium, inquit quod immunitate Ecclesia non gaudet delinqens in ea, etiam quod deliquerit non ex proposito, aut sub spe impunitatis, sed casu, teneant Couar. Capel. Thosol. & Clar. quos refert Farin. in praxi crimin. q.28. n.54. & seqq. Nauar. in man. c.25. n.20. vers. nec referr., Anafas. Germon. de sacrorum immunit. lib.3. c.4. num. 79. vers. in Panorm. Soar. de Relig. tom.1. lib.3. c.1. num.6. in fine, Bobadil. d.c.14.n.25. in fine, Gambacurt. de immunit. lib.5. c.17. D. Ludou. Correa in repet. huius text. p.3.n.31.

4 Primum amplia, vt delinqens in Ecclesia illius immunitate non gaudeat, non solum si in ea homicidium, aut membris mutilationem commiserit, sed etiam si alia delicta, vt puta adulteria, & virginum raptus patrauerit, ita docent in presenti, Host. in verbo homicidio, num. 3. vers. dicas ergo, Ioan. Andt. n.1. in verbo membrorum, Anchar. num.1. notab.1. Abb. n.9. Anan. post num.1. Gutier. d.q.1. num.17. Dec. d. c.24. num.17. Card. Tusch. verbo immunitas, concl. 59. n.4. & 5. Villag. d. cap. fin. num.59. Soar. dict. lib.3. c.1. num.6. Gambacurt. de immunit. lib.3. c.18. Raph. de la Torre 2. 2. tom. 2. q. 99. art.3. disf.7. Iacob. de Graff. tom.1.lib.3. cap. unico num.10. & 18. de immunit. Eccles. Tanner. in 2.2. disf.8. q.8. dub.1. n.16. Portel. in dub. Regul. verbo Eccles. immunit. 15. Ludou. Correa d. p.3. num. 34.

5 Secundum amplia, vt delinqens prope Ecclesiam si post delictum in Ecclesiam confugerit, illius immunitate non gaudeat, Nauar. d.c.25. num.22. Couar. d. c.20. num.15. vers.26. Dec. d. lib.6. c.28. n.5. vers. ex quo infero, Menoch. de presump. lib.6. pref. 10. num.12. Gutier. d.q.1. num.15. & 16. Farin. d. q.28. num.56. Bobadil. d.c.13. num.47. Villadieg. in politica, c.5. Gam-

bacurt. d. lib.5. c.19. Tanner. d. dub.1. num.17. Contrarium tamen, quod immo delinqens prope Ecclesiam, eti ad eam configrat, gaudere debet illius immunitate, quia vere in Ecclesia delinquisse non dicitur, tenent Alex. Ambrofin. in tract. huius tit. c.5. num.4. Mar. Ital. d. lib.1.c.4. §.7. à num.17. & c.5. §.3. à num.3. Soar. d. cap. 11. num. 4. Ioan. de la Cruz. in director. Conscient. p.1. precept. 8. q.3. art.2. dub.1. concl. 1. Peregrin. de immunit. cap. 6. num.30. Fagundez. in quinque Ecclesia precepta, tract. 2.lib.4.c.8.n.5. Diana resol. moral. p.1. tract. de immunit. Eccles. resol. 3. Sed distinctionis fecunda vna, & altera opinio componitur, vt felicet prima procedat, quando quis prope Ecclesiam studiōse deliquerit, animo faciliter se tuendi post delictum in Ecclesia, & sic quando ex proposito, & non casu deliquerit; secunda vero, quando quis delinqens prope Ecclesiam non sic studiōse, ex proposito, & animo ad Ecclesiam configredi, sed puta casu, vt per Vitalin. Alexand. Vulpel. Decian. Gutier. Card. Tusch. & alios, quos refert, & sequitur Farin. in tract. huius tit. num. 212. & num.214. quod in dubio delinqens prope Ecclesiam praeditum delinquisse ex proposito, & faciliter se in Ecclesia tueretur, de quo etiam Franc. Molin. d. loc. num. 89.

Tertio ampliat, vt delinqens in una Ecclesia posse etiam capi in alia, etiam si in ea non deliquerit, d.c.28. num.8. Anafas. Germon. d.c.1. 6. num.8. Azor. instit. moral. p.2. lib.9. c.9. quest. 9. vers. quid si quis. Villag. d. cap. fin. n.60. Alex. Ambrofin. d. cap. 5. num.3. Mar. Ital. d. lib.1. c.5. §.3. num. 20. in fine, & num. 21. Card. Tusch. d. verbo Ecclesia, concl.11. n.11. Farin. d. quest. 18. n.59. & d. tract. num.219. Gambacurt. d. lib.5.c.26. à num. 2. Ludou. Correa d. pars. num. 26.

Quarto amplia, vt qui semel deliquerit in Ecclesia illius immunitate non gaudet, etiam pro aliis delictis ante, vel post per eum extra Ecclesiam commissis, secundum Conz. Caffan. & Clar. quos refert Farin. d.q.28. num.60. Card. Tusch. d. verbo Ecclesia, concl.11. n.12. quod vel maximè procedit, quando pro delicto commiso non fuit punitus Boér. decif. 110. n.10. Dec. d.c.28.n.9. Gutier. d. quest...n.18. Alex. Ambrofin. d. c.5. n.10.

Quintum amplia in eo, qui in Ecclesia existens vulneravit aliquem existentem extra Ecclesiam, vt per Abb. in presenti, n.11. & Anan. num. 5. Azeued. d.l.3. num.28. ad fin. Nauar. d. c.25. num.21. vers. nemato, Gutier. d. q.1. à num.19. Dec. d. lib. 6. c.24. num.7. vers. an autem, & c.28. num.6. Gambacurt. lib.5.c.24. num. 21. Iacob. de Graff. tom. 1. lib. 3. confil. vñ. n.1. de immunit. Eccles. Megala in 3. part. lib.4.c.29.1. n.12. Portel. in dub. Regular. verbo Ecclesia immunitas, n.15. Duard. in Bull. Came. lib.2. can. 15. quest. 61. n.23. Ludou. Correa d. part. 4. n.33. Alexand. Ambrofin. d.c.5. num.7. Azor. d.c.9. q.14. vers. tertio, Villag. d. cap. fin. num.6. 1. & seq. Soar. d.lib.3. cap. 11. n.7. Mar. Ital. d. lib.1.c.5. §.3. Si & existens extra Ecclesiam si vulnerat existentem in Ecclesia, illius non gaudet immunitate, Couar. d.c.20. num.15. vers.17. Remig. fallent. 4. Dec. d. lib.6. c.26. num.6. in fine, Alexand. Ambrofin. d. c.5. num.8. Gutier. d. q. 1. num. 23. cum seqq. Soar. d.c.11. post num.7. & 8. Soar. de Pace dict. §.3. num.9. Bobadil. d.c.14. num.29. Mar. Ital. d. lib.1. c.5. §.3. num.47. Farin. d. quest. 28. num.6. & d. tract. num. 22. 4.

Sexto amplia in mandante in Ecclesia occidi aliquem existentem extra Ecclesiam, vt per Abb. in presenti, n.12. & Anan. num. 5. vers. quid autem si existens, Nauar. d. c.25. num.21. vers. neque qui existet,

Gutier.

Gntier. d.lib. 3. q. 2. Azor. d.cap. 9. q. 13. vers. quarto qui
in Ecclesia, Mar. Ital. d.lib. 1. c. 5. §. 3. n. 48. Soar. d.lib. 3.
c. 11. n. 7. vers. & ex eodem fundamento. Gambac. d.lib. 5.
cap. 24. num. 25. Duar. & Portel. locis proximè citatis,
quamvis post Bullam Gregorij XIV. contrarium
sentiant Megala in 3. p.lib. 4. c. 1. q. 1. n. 13. Bonacina de
legib. disp. 3. quæst. 7. §. 4. num. 11. Farin. de immunit.
num. 25.

10 Homicidia, & mutilationes membrorum.] Ergo vul-
nerans in Ecclesia extra membrorum mutilationem il-
lius gaudet immunitate, vt Boër. decif. 109. n. 3. &
hoc verum esse vigore constitut. Gregor. XI V. in
qua excipit solam vulnus cum mutilatione mem-
brorum, dicit Farin. in tract. huic tit. num. 227. Quam-
vis contrarium, immo vulnerantem aliquem in Ec-
clesia cum effusione sanguinis illius gaudere immuni-
tatem teneant Decian. d.lib. 6. c. 24. num. 7. Francisc. Leo
in thesauro fori Ecclesiast. part. 1. c. 13. sub num. 23. Mar.
11 Ital. d.lib. 1. c. 5. §. 3. num. 18. 19. 20. & 24. Unde de-
linquentes in Ecclesia, si delictum fuerit leue, gau-
dere illius immunitate, & propterea ab ea inuitum
extrahi non posse docent Decian. d. c. 28. num. 9. in
fine, vers. illud tamen. Anast. Germon. d.cap. 16. n. 81.
Azened. d. 1. 3. num. 24. Azor. d. c. 9. vers. secus, Card.
Tsch. verbo Ecclesiast. concl. 1. 1. num. 23. Farinac. d. tract.
num. 25.

12 Vtrum autem furantes in Ecclesia illius immunitate
gandere debeant; non immixti debitur ab aliquibus,
sed illa præuale tentient faciens differentiam
inter furantes in Ecclesia res Ecclesiæ sacrae, in quo
furto, sacrilegiorum committitur; & inter furantes in
Ecclesia non res Ecclesiæ, sed alienas, in primo casu
huiusmodi furantes Ecclesiastica minime gandere im-
munitate, in secundo vero maximè, docent Mar. Ital.
d.lib. 1. c. 5. §. 3. à num. 75. & Farin. d. tract. num. 217.
Vtrum autem fur cum furto præ manibus consurgens
ad Ecclesiam illius gaudet immunitate: vide Lu-
dovic. Correa d. part. 3. num. 29. in fine, vbi negatiu-
respondet.

Ne Clerici, vel Monachi secularibus negotii se immisceant.

TIT. L.

VPER hanc rubr. scripserunt Zabarel.
Ioan. And. Host. Anan. Anch. Panorm.
Guillelm. Durand. in breviario aureo in-
ris Canon. fol. 117. Ioan. de Londris in
breviario sanctorum Canonum, fol. 177.
Martin. Mefnart. in epitome Decretal. fol. 154. Petr. de
Ravenna in compendio iuris Canon. Dan. Venat. in ana-
lysi methodica iuris Pontif. pag. 517. Goffred. & Host.
in summ. huic tit. Alex. Callan. & Anaft. German. in
paratilit. ad quinque libros Decretal. Barthol. Carthag.
in expost. tit. iuris Canon. Zypæ. in analyt. postremi iuris
Ecclesiast. enarrat. pag. 330. notissime Ioan. Honor.
lib. 3. summ. Decre. omnes sub hoc tit.

S U M M A R I U M .

- 1 Clerici & Monachi à quibus negotiis secularibus ab-
sinere teneantur, ostenditur.
- 2 Clerici negotia non debent exercere.

- 3 Largitionis numerum viriisque sexus Regularibus
interdicta marieram qui tractent, referuntur.
- 4 Clericus non potest conducere possessiones nisi insante
necessitate.
- 5 Clericus succedens conductori potest perseverare in
conduktioni usque ad tempus, quo conductio di-
rare debet.

CAP. Multa sunt. I.

Ex Concil. Mogunt.

Clerici, vel Monachi ne se immisceant negotiis
secularibus hic prohibetur, & enumerantur
quadam, v.g. plus iusto accipere, munera iniusta per-
cipere, vel dare, condicere aliquem pretio pro aliquo
seculari questu clericis prohibito, amare lites, rixas,
contentiones, in placitis secularium disputare (nisi in
defensionem orphanorum, aut viduarum) & esse pro-
curatores, aut conductores rerum secularium, iocula-
torem, id est, non sit ioculator turpis, verbi vel facti,
ioculum secularium diligere, aleas amare, ornamentum
inconveniens querere, in deliciis velle vivere, gulam,
vel elveriatem lequi, pondera iniusta, vel mensuras ha-
bere, negotium etiam iustum exercere (nisi faciat hu-
iusti negotium iustum propter necessitatem) ha-
bere canes, vel aues ad venandum, interesse causis su-
perfluis, & similia. Colligunt ex Ordin. Abb. antiqu.
Innoc. Collect. Zabar. Ioan. And. Burr. Henric. Host.
Anchar. Panorm. Viuian. in ration. lib. 3. iuris Pontif.
pag. 465. Alagona in compend. iuris Canonici, pag. 553.
remissu Ximen. in concord. part. 1. & 2. extat in Con-
ciliis editis in Concil. Moguntiaco sub Carolo Magno
c. 14. & in Synodo Moguntina sub Rabano Archiepi-
scopo c. 13. referunt Burchard. lib. 8. Decretor. c. 9. Ioo
p. 7. c. 108. & Anton. August. collect. 1. Decretal. lib. 5.
tit. 37. c. 1.

Multa secularia negotia enumerantur in hoc text.
à quibus iuberunt Clericos & Monachos abstinere, de
quorum plurimis suis in locis apte dixi, nam de illis,
qui procuratoris, seu Advocati Officium in foro secu-
lari assumunt, dixi ad cap. 1. & 2. de postulando, de dani-
bus, vel accipientibus munera pro iustitia admini-
stranda ad c. viii. ab omni i. de vita & honestate Cleri-
corum, de ioculatoribus ad cap. Clerici 1. n. 2. cod. tit. de
aleatoribus ad idem cap. Clerici, à u. 5. de ebris ad c. à
crapula, cod. tit. de rixolis ad c. 2. cod. tit. de habentibus
iniusta pondera, & mensuras ad c. 1. de empt. & vendit.

Munera iniusta accipere.] De largitione numerum
viriisque sexus Regularibus interdicta extat Constitu-
tio 28. S.D. Clement. VII. incip. Religiosæ, sub dat.
Romæ 13. Kalend. July 1594. quam quidem constitu-
tionem referunt, & latè explicant Fr. Francisc. à Souffla
in speciali tract. de largitione numerum, Diana resol. moral.
tract. 6. de pauper. Religiosa, Ioan. Valer. de differentiis
inter viriisque forum, verbo munera, differ. 1. Barthol. à
S. Fausto in thesaurum Religiosorum, lib. 8. post q. 198. il-
lam referunt, & q. 199. cum multis seqq. de eius intellectu,
& materia agit nouissime Bonacina ver. tract. disp. 3. de
largit. numerum.

Conductores secularium rerum. [Notam ad hoc quod
Clericus non potest conducere possessiones propter
cupiditatem, vt per Abb. hic num. 8. Bellet. disquisit.
clerical. part. 1. iii. de disciplina clericali, §. 21. num. 31.
Marc. Anton. Gentueni. in practica Archiepist. Neapol.
c. 62. num. 12. Martam de iurisdict. part. 4. cert. 1. cap. 3.
Ioan. de Salas de contractibus, tract. 1. dub. 2. Illustriss.
D. menno Roderic. à Conchâ post primam huic libri
impressionem à me visum in comment. ad c. 1. n. 2. diff. 87.
Poterit

NEBOSA
us Can
VI
15